

**RAPORTI I AUDITIMIT
PËR PASQYRAT FINANCIARE
TË KOMUNËS SË JUNIKUT
PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2015**

Prishtinë, qershor 2016

Grant Thornton LLC ka kryer auditimin e Pasqyrave Vjetore Financiare të Komunës së Junikut ("Komuna") për vitin e përfunduar 31 dhjetor, 2015 në emër të Zyrës së Auditorit të Përgjithshëm ("ZAP").

Zyra e Auditorit të Përgjithshëm kryen auditime të rregullsisë dhe të performancës. Auditori i Përgjithshëm është kreu i Zyrës së Auditorit të Përgjithshëm, i cili ka rreth 145 të punësuar. Auditori i Përgjithshëm dhe Zyra e Auditorit të Përgjithshëm janë të pavarur dhe çdo vit çertifikojnë Pasqyrat Vjetore Financiare për afër 90 subjekte, ndërsa mund të ndërmarr edhe forma të tjera të auditimit.

Misioni i ZAP-it është që të "Kontribuojë në menaxhim të shëndoshë financiar në administratën publike. Ne do të kryejmë auditime cilësore në përputhje me standardet e auditimit në sektorin publik të pranuar ndërkombëtarisht dhe praktikat e mira evropiane. Ne do të ndërtojmë besim në shpenzimin e fondeve publike. Ne do të luajmë një rol aktiv në sigurimin e interesave të taksapaguesve dhe palëve tjera të interesit në rritjen e llogaridhënies publike. "

Raportet e nxjerra nga Zyra e Auditorit të Përgjithshëm promovojnë drejtpërsëdrejti llogaridhënien pasi ato ofrojnë bazë për t'i kërkuar llogari menaxherëve të çdo organizate buxhetore.

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme.....	3
1 Pasqyrat vjetore financiare dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm	6
2 Qeverisja.....	14
3 Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli.....	21
Shtojca I: Qasja dhe metodologjia e auditimit	36
Shtojca II: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara	38
Shtojca III: Rekomandimet e vitit paraprak	40
Shtojca IV: Përgjigja e Menaxhmentit ndaj të gjeturave tona të auditimit	46
Shtojca V: Pasqyrat Vjetore Financiare	55

Përmbledhje e përgjithshme

Hyrje

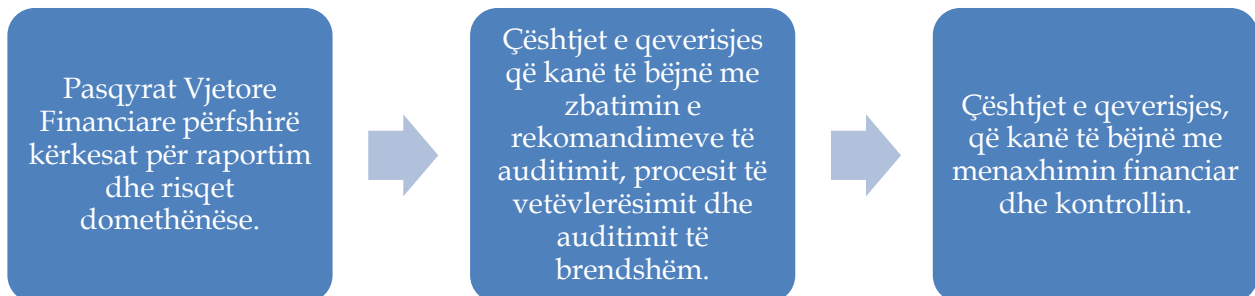
Ne, Grant Thornton LLC kemi kryer auditimin e Pasqyrave Vjetore Financiare të Komunës së Junikut ("Komuna") për vitin e përfunduar më 31 dhjetor, 2015 në emër të Zyrës së Auditorit të Përgjithshëm ("ZAP").

Ky raport përmbledh gjetjet kryesore nga auditimi i Pasqyrave Vjetore Financiare për vitin 2015 të Komunës së Junikut të shpalosura në Raportin e Auditorit të Pavarur të lëshuar nga Grant Thornton LLC.

Ne do të donim të falënderojmë Kryetarin e Komunës dhe stafin e tij për ndihmën e tyre gjatë procesit të auditimit.

Ekzaminimi i pasqyrave financiare për vitin 2015 u bë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Qasja jonë ka përfshirë testet dhe procedurat që ne menduam se janë të nevojshme për të dhënë një opinion lidhur me pasqyrat financiare.

Auditimi ynë është fokusuar në:

Niveli i punën së kryer nga ne, për të përfunduar auditimin për vitin 2015 është pasqyrim i drejtpërdrejtë i cilësisë së kontrollit të brendshëm i zbatuar nga menaxhmenti.

Opinion

Shtojca II shpjegon llojet e ndryshme të opinioneve të aplikuara.

Opinionin ynë i auditimit, i prezantuar në faqet nga 8 deri në 10 të këtij Raporti është i kualifikuar për shkak të kufizimit të fushëveprimit në lidhje me balancën e pasurive kapitale jo-financiare mbi 1,000 euro, kufizim fushëveprimit në lidhje me balancën e pasurive jokapitale nën 1,000 euro, mospajtueshmërisë lidhur me prezantimin e pagesave nga palët e treta, dhe mospërputhshmëri lidhur me balancën e paraqitur në shënimin 29 "Pasqyra e faturave (obligimeve) të papaguara të organizatës buxhetore" dhe paragrafin e theksimit të çështjes lidhur me mospërputhjen me kërkesat e Rregullores Financiare MF-Nr. 01/2013.

Konkluzioni i përgjithshëm

Konkluzionet dhe rekomandimet tona kryesore janë:

Opinionin i kualifikuar dhe paragrafi i theksimit të çështjes paraqet mangësitë e rëndësishme në lidhje me mirëmbajtjen e dokumentacionit të saktë dhe të mjaftueshëm për pasuritë kapitale jo-financiare dhe pasuritë jo kapitale, prezantimin e pagesave nga palët e treta dhe detyrimet.

Kryetari duhet të analizojë arsyet për modifikim të Opinionit në vitin 2015, dhe të identifikojë veprimet e nevojshme për të mundur paraqitje të drejtë të pasqyrave financiare në vitin 2016 (shih seksionin 1.3 and 1.5).

Procesi i përgatitjes së PVF dhe kërkesat e prezantimit janë përmirësuar në mënyrë të konsiderueshme, edhe pse ka ende disa mangësi në përgatitjen dhe prezantimin e pasqyrave financiare.

Kryetari duhet të sigurojë që procesi i përgatitjes të PVF për vitin 2015 përfshin rishikimin formal dhe efektiv të menaxhmentit. (shih seksionin 1.4 and 1.5)

Procesi i vetëvlerësimit është kryer nga Komuna. Megjithatë vlerësimi nuk ka qenë objektiv dhe i dokumentuar si duhet. Ndërsa zbatimi i rekomandimeve të vitit paraprak nuk është adresuar në mënyrë të duhur për të zvogluar dobësitë e identikuara, për të rritur dhe përmirësuar më tej qeverisjen e Komunës.

Kryetari duhet të sigurojë që vetëvlerësimi bëhet siç kërkohet nga Ministria e Financave. Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që plani i veprimit i rishikuar përcakton afatet e sakta për adresimin e rekomandimeve dhe stafin përgjegjës, duke u fokusuar fillimisht në fushat që janë më të rëndësishme. (shih seksionin 2.4).

Eksistojnë mangësi në lidhje me kontrollet për përgatitjen e Raportit Financiar, procedurat e prokurimit, menaxhimin e llogarive të arkëtueshme, menaxhimin e llogarive të pagueshme, menaxhimin e të hyrave, aplikimin e procedurave të shpenzimeve dhe menaxhimin e dosjeve të personelit.

Kryetari i Komunës duhet të rishikojë masat ekzistuese të qeverisjes së përgjithshme dhe cilësinë e raportimit të brendshëm të Komunës (shih seksionin 3).

Ekzistojnë dobësi në kontrole për të konfirmuar plotësinë, saktësinë dhe pronësinë e pasurive.

Kryetari duhet të sigurojë që regjistri i pasurive kapitale dhe jo-kapitale përmban informacion të plotë dhe të saktë si dhe inventarizimi i pasurive është kryer në bazë të legjislacionit në fuqi. (shih seksionin 3.7.1).

Përgjigja e Kryetarit - për auditimin e vitit 2015

Të gjeturat e hollësishme të auditimit dhe konkluzionet në këtë raport janë marrë në konsideratë nga Kryetari. Përgjigjet e Kryetarit me të cilat nuk kemi arritur një qëndrim të përbashkët janë të detajuara në Shtojcën IV.

Ne e konsiderojmë si të kryer faktin që Kryetari:

- Do ta shqyrtoj raportin e auditimit në Asamblenë Komunale; dhe
- Deri në fund të muajit janar 2017, të iniciojë diskutimet në Asamblenë Komunale lidhur me implementimin e Planit të Veprimit për rekomandimet e auditimit, para se PVF 2016 të jenë dorëzuar në Ministrinë e Financave.

---

1 Pasqyrat Vjetore Financiare dhe obligimet tjera për raportim të jashtëm

1.1 Përshkrimi

Auditimi ynë i PVF merr parasysh pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe saktësinë e informatave të regjistruara në pasqyrat financiare. Ne, gjithashtu, marrim parasysh deklaratën e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ (ZKA) dhe Zyrtari Kryesor Financiar (ZKF), kur PVF të dorëzohen në Qeveri.

Deklarata për prezantimin e PVF-ve përfshin një numër të pohimeve në lidhje me pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë e informacionit në kuadër të PVF-ve. Këto pohime kanë për qëllim t'i ofrojnë Qeverisë sigurinë se të gjitha informatat relevante u janë ofruar për të siguruar se mund të ndërmerret një auditim gjithëpërfshirës.

1.2 Opinioni i Auditimit

Raporti i Auditorit të Pavarur

Grant Thornton LLC
Rr. Rexhep Mala 18
10 000 Pristina
Republic of Kosovo

T +381 38 247 771
+381 38 247 801
F +381 38 247 802
www.granthornton-ks.com

Drejtuar Kryetarit të Komunës së Junikut

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Komunës së Junikut ("Komuna"), të cilat përbëhen nga Pasqyra e Pranimeve dhe Pagesave në Para të Gatshme dhe Raporti i Ekzekutimit të Buxhetit për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2015, dhe një përmbledhje të politikave të rëndësishme kontabël dhe informatave tjera shpjeguese.

Përgjegjësia e menaxhmentit për Pasqyrat Financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të këtyre pasqyrave financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik (SNKSP) për "Raportimin Financiar Bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme", dhe me Rregulloren MF -Nr. 03/2013 "Për Pasqyrat Vjetore Financiare të Organizatave Buxhetore" dhe kontrollat e brendshme, menaxhmenti përcakton nëse është e nevojshme përgatitja e pasqyrave financiare pa keqdeklarime materiale të shkaktuara nga ndonjë mashtrim apo gabim.

Përgjegjësia e Auditorit

Përgjegjësia jonë është të shprehim një opinion mbi këto pasqyra financiare bazuar në auditimin tonë. Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet e Auditimit të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Këto standarde kërkojnë që ne të zbatojmë kërkesat etike dhe të planifikojmë dhe të kryejmë auditimin për të marrë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare janë pa gabime materiale.

Auditimi përfshin kryerjen e procedurave për të marrë dëshmi auditimi rreth shumave dhe shpalosjeve në pasqyrat financiare. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi i auditorit, përfshirë vlerësimin e riskut të gabimeve materiale të pasqyrave financiare, çoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Në bërjen e këtyre vlerësimeve, auditori merr parasysh kontrollin e brendshëm në lidhje me përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të pasqyrave financiare të Komunës në mënyrë që të hartoj procedurat e auditimit që janë të përshtatshme për rrethanat, por jo për qëllim të shprehjes së opinionit mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Komunës. Një auditim përfshin gjithashtu vlerësimin e përshtatshmërisë së politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël të bëra nga menaxhmenti, si dhe vlerësimin e prezantimit të përgjithshëm të pasqyrave financiare.

Ne besojmë që dëshmitë e e auditimit që ne i kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për të siguruar një bazë për opinionin tonë të kualifikuar të auditimit.

Baza për opinion të kualifikuar

- i. Të dhënat lidhur me pasurinë kapitale jo-financiare me vlerë mbi 1,000 euro në pronësi të Komunës janë shpalosur në pasqyrat financiare. Megjithatë, ka shumë mangësi dhe pasiguri që ndikojnë në raportimin financiar të Komunës për pasuritë kapitale jo-financiare me vlerë mbi 1,000 euro si në vijim:
  - Regjistri i pasurisë në lidhje me pasuritë kapitale jo-financiare nuk është i plotë dhe i vlefshëm. Për më tepër, Komuna nuk ka regjistruar si duhet pasuritë kapitale jo-financiare me vlerë mbi 1,000 euro, në Sistemin Informativ të Menaxhimit të Financave të Kosovës. Në regjistrin e mjeteve themelore të pasurive jofinanciare mbi 1,000 euro, nuk janë përfshirë blerjet totale për vitin 2015 siç është prezantuar në shënimin 12 "Investimet Kapitale". Komuna nuk ka përgatitur një listë të detajuar të lëvizjeve në vitin 2015 dhe 2014 për të siguruar pajtueshmëri të informacionit të prezantuar në pasqyrat financiare.
  - Për shkak të mangësive në regjistrin e pasurisë kapitale jo-financiare për pasuritë me vlerë mbi 1,000 euro, ne nuk ishim në gjendje për të përcaktuar nëse zhvlerësimi i llogaritur nga sistemi, përkatësisht, vlera neto në libra e pasurive, e prezantuar në shënim është e saktë.
  - Komuna nuk ka qenë në gjendje të na ofroj raportin e inventarizimit ashtu siç kërkohet me nenin 19 të Rregullores Nr.02/2013 për menaxhimin e pasurive jofinanciare të organizatës buxhetore.
  - Për më tepër, Komuna nuk ka kryer vlerësimin e pasurive jo-financiare të saj gjatë vitit 2015, siç kërkohet me rregulloren MF-Nr.02 / 2013.

Për më tepër, Komuna nuk ka marrë një raport zyrtar të detajuar nga agjencitë qeveritare që ka të bëjë me investimet që janë bërë në Komunë, dhe ne nuk ishim në gjendje të arrijmë siguri të arsyeshme se të gjitha investimet e këtij viti dhe të viteve të kaluara janë regjistruar dhe prezantuar në shënimin 30 "Përmbledhje e pasurive kapitale me vlerë mbi 1,000 euro në posedim të organizatës buxhetore "dhe se investimet në fjalë janë në pronësi të Komunës.

Për shkak të natyrës së regjistrimeve dhe mangësive të tjera të shpjguara në paragrafët më sipër, ne nuk ishim në gjendje të kënaqemi me shpalosjet, ekzistencën, plotësinë dhe saktësinë e pasurive kapitale jo-financiare të Komunës me vlerë mbi 1,000 euro më 31 dhjetor 2015.
- ii. Komuna nuk ka shpalosur në pasqyrat vjetore financiare pasuritë jokapitale nën 1,000 euro.
- iii. Ne kemi indentifikuar shumën prej 48 mijë euro të detyrimeve të ndodhura në vitet paraprake dhe të paguara gjatë vitit 2015, të cilat nuk janë shpalosur si obligime të papaguara në shënimin 29 "Pasqyra e faturave (obligimeve) të organizatës buxhetore" më 31 dhjetor 2014.
- iv. Në pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, si pagesa nga palët e treta është prezentuar vlera prej 42 mijë euro cila nuk është prezentuar në pajtim me politikat e shpalosura në shënimin 1.3 të pasqyrave vjetore financiare.

Opinion i kualifikuar

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të mundshme të çështjeve të referuara në paragrafët i, ii dhe me përjashtim të efektit të çështjes së referuara në paragrafer iii dhe iv, siç përshkruhet në paragrafin Baza për Opinion të Kualifikuar, pasqyrat financiare të Komunës për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2015 janë përgatitur në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me SNKSP "Raportimi Financiar sipas Kontabilitetit të Bazuar në Paranë e Gatshme" dhe me Rregulloren MF - Nr 03/2013 "për Pasqyrat Vjetore Financiare të Organizatave Buxhetore".

Theksim i Çështjes

Ne tërheqim vëmendjen në shënimin 29 "Pasqyra e faturave të papaguara (detyrimet) e Organizatës Buxhetore", ku nga faturat në vlerë prej 76 mijë euro, pjesa më e madhe janë fatura të papaguara për më shumë se 30 ditë, dhe kjo nuk është në përputhje me kërkesat e Rregullores Financiare MF-Nr . 01/2013 " Shpenzimi i parasë publike". Opinioni ynë nuk është i kualifikuar për këtë pikë.

Çështje tjetër

Pasqyrat financiare të Komunës për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2014 janë audituar nga një auditori tjetër, i cili ka shprehur një opinion të kualifikuar me paragraf theksim të çështjes të këtyre pasqyrave financiare në 24 qershor 2015, për shkak të kufizimit në zbatueshmëri në lidhje me balancën e pasurive jopakitale mbi 1,000 Euro kufizim fushëveprimi në lidhje me balancën e pasurive jo kapitale nën 1,000 euro, mospërputhje me prezantimin e donacioneve në Pasqyrën e Pranimit dhe Pagesave në Para të Gatshme dhe Raportin e Realizimit të Buxhetit dhe paragrafin theksimit të çështjes lidhur me mospajtueshmërinë me kërkesat e Rregullës Financiare MF-Nr. 01/2013" Shpenzimi i parasë publike".

Grant Thornton LLC

Prishtinë,
17 qershor 2016

1.3 Risqet domethënëse në Pasqyrat Vjetore Financiare

Përshkrimi

Në Memon tonë të Auditimit të datës 04 dhjetor 2015 janë identifikuar risqe domethënëse për Pasqyrat Vjetore Financiare që kanë të bëjnë me plotësinë dhe pronësinë e pasurisë, pagesat nga palët e treta dhe prezantimin e detyrimeve. Risqet e sipërpërmendura janë të materializuara dhe rezultuan në opinion të modifikuar. Gjatë kryerjes së auditimit final kemi identifikuar risk të rëndësishëm në lidhje me përgatitjen e pasqyrave financiare të cilat kanë rezultuar në modifikimin e opinionit.

Risqet e keqdeklarimeve materiale që ne i kemi identifikuar në lidhje me plotësinë dhe pronësinë e pasurisë, pagesat e palëve të treta si dhe përgatitjen e pasqyrave vjetore financiare kanë ndodhur për shkak se menaxhmenti nuk ka marrë asnjë veprim për të adresuar risqet e theksuara.

1.4 Pajtueshmëria me kërkesat për PVF dhe kërkesat tjera për raportim

Komuna duhet të jetë në pajtim me kornizën e caktuar raportuese për raportim dhe kërkesat e tjera. Ne kemi marrë në konsideratë:

- Pajtueshmërinë me Rregulloren Financiare Nr.03/2013;
- Kërkesat e LMFP nr.03/L-048 (me ndryshime dhe plotësime)
- Afatin e dorëzimit të raporteve tek Ministria e Financave;
- Kërkesat për nënshkrim të PVF nga ZKA("Kryetari") dhe Zyrtari Kryesor Financiar;
- Kërkesat për të përgatitur PVF në kopje fizike dhe elektronike;
- Dorëzimin e raporteve tremujore në Kuvendin e Komunës dhe në Ministri të Financave;
- Rregullen Financiare MF-Nr.02/2013 "Raportimi i obligimeve nga Organizatat Buxhetore"
- Raportet operative (treguesit e përformancës);
- Raporti për veprimet e propozuara dhe të ndërmarra për gjetjet dhe rekomandimet e vitit të kaluar nga Auditori i Jashtëm; dhe
- Paraqitja e PVF në gjuhën shqipe dhe serbe.

Nga auditimi ynë ne kemi vërejtur se nga kërkesat e mësipërme, Komuna nuk është në pajtueshmëri me kërkesat e Rregullës Financiare MF-Nr.02 / 2013 "Për raportimin e borxheve nga ana e organizatave buxhetore", pegaditjen dhe dorezimin e PVF në gjuhën serbe si dhe disa aspekte tjera të Pasqyrave Vjetore Financiare , si vijon:

-
- Në shënimin 29 "Pasqyra e faturave (obligimeve) të papaguara të organizatës buxhetore" nuk janë paraqitur të gjitha detyrimet më 31 dhjetor 2015. Nga mostra jonë e testuar ne kemi identifikuar fatura në vlerë prej 1,564 euro të cilat nuk janë paraqitur si fatura të papaguara.
  - Në shënimin 37 "Shpalosja e ndarjes fillestare dhe finale të buxhetit" në kolonën e Alokimit të Buxhetit Final SIMFK "është prezantuar shuma totale prej 1,941 mijë euro që është për 22 mijë euro më pak se buxheti final në Free Balance" SIMFK ".
  - Në shënimin 8 "Mallra dhe shërbime" është prezantuar shuma prej 1,202 euro dhe 3,900 euro të cilat duhet të ishin kategorizuar në investime kapitale.
  - Burimi kryesor dhe i besueshëm i informacionit për përgatitjen e pasqyrave financiare është Free Balance, i cili nuk përdoret për të regjistruar dhe të për të raportuar të gjitha shpalosjet që nuk janë raportuar në bazë të Kontabilitetit të Parasë së Gatshme. Këto shënime shpjeguese përfshijnë të hyrat nga gjrobat, pagesat nga palët e treta, të arkëtueshmet, detyrimet kontigjente dhe të papaguara;
  - Komuna nuk ka dorëzuar raportet e detyrimeve të papaguara për çdo muaj në Ministrinë e Financave, siç kërkohet me Rregulloren Financiare MF-Nr 02/2013 "Për raportimin e borxheve nga ana e Organizatave Buxhetore".

Gjetjet e shpalosura më sipër tregojnë se përgatitja e pasqyrave financiare është menaxhuar në mënyr jo të duhur..

Duke marrë parasysh atë që u shpalos më lart dhe në opinionin e auditimit, deklarata e bërë nga Kryetari i Komunës dhe Zyrtari Kryesor Financiar, kur i janë dorëzuar pasqyrat vjetore financiare Qeverisë, mund të konsiderohet e mangët për shkak të dobësive materiale të identifikuara dhe të prezentuara në opinion të auditorit dhe çështjeve të tjera të shpalosura në këtë raport.

1.5 Rekomandimet

Rekomandimi përfshinë të gjitha çështjet e ngritura në nëntitullin “Pasqyrat vjetore financiare dhe obligimet tjera për raportim të jashtëm”

Rekomandimi 1   **Prioriteti i lartë** - Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që është bërë një analizë për të përcaktuar arsyet për kualifikimin e opinionit të auditimit dhe paragrafin e theksimit të çështjes. Veprimi duhet ndërmarrë për të adresuar dobësitë e rëndësishme në mënyrë sistematike dhe pragmatike për të zbutur dobësitë e shpalosura në paragrafin e bazës për opinion të kualifikuar.

Rekomandimi 2   **Prioriteti i lartë** -Kryetari duhet të marrë masat e duhura për të siguruar pajtueshmëri rregullative të plotë të procesit të përgatitjes së pasqyrave vjetore financiare (PVF). Deklarata e bërë nga Kryetari i Komunës dhe Zyrtari Kryesor Financiar, kur PVF-të të dorëzohen në Qeveri duhet të nënshkruhet vetëm pas një shqyrtimi gjithëpërfshirës të menaxhmentit,i ndërmarrë në përmbajtjen dhe saktësinë e PVF.

Rekomandimi 3   **Prioriteti i mesëm** - Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që Komuna i dorëzon raportet mujore që lidhen me detyrimet e papaguara, dhe dorëzon pasqyrat financiare në gjuhën Serbe, siç kërkohet me rregulloren raportuese.

---

2 Qeverisja

2.1 Hyrje

Aranzhimet efektive të qeverisjes janë thelbësore për Komunën që të menaxhojë në mënyrë të suksesshme sfidat me të cilat përballet dhe të sigurojë ofrimin e shërbimeve më të mira në dobi të taksapaguesve dhe të shfrytëzuesve tjerë të shërbimeve.

Një mjet kyç në mbështetje të qeverisjes efektive është zbatimi i rekomandimeve të auditimit pasi kjo tregon se menaxhmenti është duke u munduar t'i zhvilloj proceset ekzistuese dhe kontrollat. Për më tepër, lista kontrolluese e vetëvlerësimit që duhet të plotësohet nga Komuna siguron një kornizë për zhvillimin e aranzhimeve të zgjeruara të qeverisjes.

Ne gjithashtu konsiderojmë se fushat e aranzhimeve të qeverisjes që kërkojnë përmirësime të rëndësishme janë të tilla si vlerësimi i riskut, Sistemit të Auditimit të Brendshëm dhe Procesi i Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit.

2.2 Konkluzioni i përgjithshëm mbi qeverisjen

Qasja jonë e auditimit është fokusuar në të kuptuarit dhe vlerësimin e veprimeve të ndërmarra nga menaxhmenti për të siguruar qeverisje më efektive, menaxhim financiar dhe kontroll. Ne vlerësojmë nëse kontrollat janë të dizajnuara mirë, janë zbatuar sipas planit apo funksionojnë në mënyrë efektive. Për ta bërë këtë kërkohet vlerësim i strukturave, proceseve dhe linjave të llogaridhënies të prezantuara nga menaxhmenti. Ne gjithashtu marrim parasysh çështje të veçanta të tilla si aplikacioni i vetëvlerësimit të MFK dhe vlerësimi i riskut. Pjesa për menaxhimin financiar dhe kontrollin paraqitet sipas pjesës 3 të këtij raporti.

Ne konsiderojmë se Komuna ka nevojë për përmirësime në adresimin e rekomandimeve nga viti paraprak, plotësimin e listës së kontrollit të vetë-vlerësimit, proceset e menaxhimit të riskut, për të përmirësuar raportimin e menaxhmentit dhe efektivitetin e sistemit të auditimit të brendshëm.

2.3 Rekomandimet e vitit paraprak

Raporti i auditimit të vitit paraprak ka rezultuar në 20 rekomandime. Edhe pse Komuna ka zbatuar kërkesën për të ofruar një plan veprimi pas marrjes së raportit të auditimit të ZAP 2014, kemi vërejtur se rekomandimet janë zbatuar vetëm pjesërisht. Në planin e veprimit janë prezantuar të gjeturat, komentet e menaxhimit dhe hapat që duhet të ndërmerren për zbatimin e rekomandimeve. Duhet të theksohet se plani i veprimit është i përgjithshëm dhe procesi i zbatimit nuk është e specifikuar në mënyrë adekuate. Për më tepër, nuk ka dëshmi të monitorimit mbi zbatimin e rekomandimeve. Duhet të përmendet se raporti i auditimit të vitit paraprak u diskutua në kuvend. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe se si janë adresuar, shih Shtojcën III.

Rekomandime

Çështja 1 - Implementimi i rekomandimeve nga viti paraprak - Prioriteti i lartë

Gjetje	Siq është shpalosur në shtojën III vetëm një pjesë e rekomandimeve të vitit të kaluar janë zbatuar për shkak se Komuna nuk ka ndjekur ndonjë proces formal për të menaxhuar dhe monitoruar zbatimin e rekomandimeve.
Risku	Zbatimi i pamjaftueshëm i rekomandimeve nga viti i kaluar çon drejt: regjistrimit jo të plotë të pasurive; mospajtueshmëri me kërkesat e raportimit; menaxhimi i dobët i të hyrave për shkak të mungesës së evidencave dhe të raportimit të brendshëm; Mungesë e informacionit të duhur mbi PVF; Përfitimi i kufizuar nga puna e Auditimit të Brendshëm; Trajtimi jo i duhur i shpalosjes së llogarive të arkëtueshme; Trajtimi jo i duhur e shpalosjeve të borxhit.
Rekomandimi 4	Kryetari i Komunës duhet të rishikoj Planin e Veprimit për adresimin e rekomandimeve të vitit 2014. Ky plan duhet të përcaktojë një kornizë të arsyeshme kohore të zbatimit, personel përgjegjës dhe modalitet në aplikim, duke u fokusuar fillimisht në fushat e rëndësisë së lartë, aty ku janë identifikuar dobësi domethënëse. Progresi i planit duhet të monitorohet direkt nga Kryetari i Komunës.

2.4 Lista kontrolluese e vetëvlerësimit nga MF

Ministria e Financave ka hartuar një listë të detajuar të vetë-vlerësimit për organizatat buxhetore për të mbështetur rregullimin efektiv të qeverisjes. Komuna ka plotësuar listën e vetëvlerësimit për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2015. Ministria e Financave ka theksuar se korniza ligjore për menaxhimin financiar dhe kontrollin që ka hyrë në fuqi kohët e fundit dhe disa aspekte të MFK përbëjnë risi në Kosovë, dhe se një rezultat i lartë vetë-vlerësimi, nëse nuk ka përmirësim të sistemit i cili mund të jetë i nevojshëm, do të ishte joreal. Për më tepër, Ministria e Financave thekson që pyetësi duhet të plotësohet me vërtetësi dhe përgjigjet duhet të jenë objektive dhe të dokumentuara.

Çështja 2 - Lista kontrolluese e vetëvlerësimit - Prioriteti i lartë

Gjetje

Ne kemi shqyrtuar përgjigje të shumta për pyetjet e pesë komponentëve kryesor të pyetësit të vetë-vlerësimit; Mjedisi i kontrollit, menaxhimi i riskut, aktiviteti i kontrollit, informimi dhe komunikimi monitorimit. Nga shqyrtimi ynë janë identifikuar:

Mjedisi i Kontrollit

Komuna ka vlerësuar veten me notën 2.69 nga 3 në këtë komponent. Nga shqyrtimi ynë i pyetjeve ne kemi identifikuar se përgjigjet e shumta nuk ishin të përshtatshme dhe nuk janë dokumentuar siç kërkohet nga pyetësi.

Menaxhimi i Riskut

Komuna ka vlerësuar veten me notën 2.15 nga 3 në këtë komponent. Nga shqyrtimi ynë i pyetjeve ne kemi identifikuar se përgjigjet e shumta nuk janë dokumentuar siç kërkohet nga pyetësi.

Aktiviteti i Kontrollit

Komuna ka vlerësuar veten me notën 2.82 nga 3 në këtë komponent. Nga shqyrtimi ynë i pyetjeve ne kemi identifikuar se përgjigjet e shumta nuk janë dokumentuar siç kërkohet nga pyetësi.

Informimi dhe Komunikimi

Komuna ka vlerësuar veten me notën 2.91 nga 3 në këtë komponent. Nga shqyrtimi ynë i pyetjeve ne kemi identifikuar se përgjigjet e shumta nuk janë dokumentuar siç kërkohet nga pyetësi.

Monitorimi

Komuna ka vlerësuar veten me notën 2.56 nga 3 në këtë komponent. Nga shqyrtimi ynë i pyetjeve ne kemi identifikuar se përgjigjet e shumta nuk janë dokumentuar siç kërkohet nga pyetësi.

Risku

Aranzhimet e dobëta të qeverisjes zvogëlojnë proceset strategjike dhe operacionale dhe ulin cilësinë e shërbimeve të ofruara për qytetarët përmes aktiviteteve joefikase dhe joefektive.

Rekomandimi 5

Kryetari duhet të sigurojë që lista kontrolluese e vetë-vlerësimit është plotësuar me objektivitet dhe është dokumentuar për të identifikuar dobësitë dhe për të zvogluar ato në mënyrë të përshtatshme, siç kërkohet nga Ministria e Financave e Republikës së Kosovës.

2.5 Rishikimet specifike të qeverisjes

Puna jonë në fusha të veçanta të qeverisjes bazohet në planifikimin e auditimit, duke marrë parasysh mjedisin ligjor në të cilin veprojnë komunat dhe sfidat që ato përballen.

2.5.1 Aranzhimet e llogaridhënies

Komuna ka procese dhe llogaridhënie formale të raportimit, por ka mungesë në efikasitet dhe efektivitet.

Çështja 3 - Proceset e llogaridhënies- Prioriteti i lartë

Gjetje	Komuna ka procese formale të llogaridhënies dhe raportimit por që kanë nevojë për tu ngritur dhe për tu përmirësuar.
Risku	Mungesa e proceseve të llogaridhënies dhe raportimit mund të rezultojë në reduktimin e menaxhimit financiar brenda Komunës. Për më tepër kjo rezulton në dobësi në ndërtimin dhe realizimin e buxhetit dhe redukton aftësinë e menaxhmentit për të reaguar ndaj sfidave financiare me kohë.
Rekomandimi 6	Kryetari i Komunës duhet të sigurojë një rishikim të kërkesave ekzistuese të llogaridhënies dhe raportimit të drejtorive komunale për të siguruar aranzhime të përmirësuara për të arritur objektivat e veçanta gjatë një viti.

2.5.2 Menaxhimi i Riskut

Të gjitha organizatat buxhetore pritet të zbatojnë vlerësimin e riskut siç kërkohet nga rregulloret dhe udhëzimet

---

Çështja 4 - Moszbatimi i kërkesave për menaxhimin e riskut- Prioriteti i lartë

Gjetje	Procedurat dhe sistemet komunale të menaxhimit të riskut nuk janë ende funksionale.
Risku	Menaxhimi i riskut përfshin përcaktimin para kohe të asaj se çfarë mund të ndodhë që ju nuk dëshironi të ndodhë. Kështu, mungesa e menaxhimit efektiv të riskut do të zvogëlojë cilësinë e shërbimit për qytetarët për shkak të çështjeve të brendshme dhe të jashtme që kanë ndikim dhe që nuk trajtohen në kohën e duhur.
Rekomandimi 7	Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që procedurat dhe sistemet e menaxhimit të riskut janë krijuar dhe janë funksionale. Për më tepër, përgjegjësia për menaxhimin e riskut është deleguar direkt në një drejtori përkatëse që të sigurojë raportimin mujor mbi zbatimin e kërkesave në këtë fushë dhe të sigurojë se risqet janë duke u menaxhuar.

2.5.3 Raportimi Menaxherial

Menaxhmenti ka zbatuar një sërë kontrollesh të brendshme për të siguruar se sistemet financiare janë duke funksionuar si duhet. Është e rëndësishme që ata të përfshijnë të drejtën e raportimit të menaxhmentit për të mundësuar një përgjigje efektive dhe me kohë ndaj problemeve operative të identifikuara.

Çështja 5 – Dobësi në Kontrollat Menaxheriale – Prioriteti i lartë

- Gjetje** Rishikimi që ne i kemi bërë kontrolleve menaxheriale të zbatuara në sistemin kryesor financiar komunal ka theksuar mangësitë në kontrollet e nivelit të lartë. Si i tillë, aranzhimet e qeverisjes kërkojnë forcim, në veçanti në lidhje me kontrollet në: përgatitjen e Raportit Financiar (nëntë muaj dhe vjetor), inventarizimin, vlerësimin dhe prezantimin e pasurisë kapitale, procedurat e prokurimit, menaxhimin e llogarive të arkëtueshme, menaxhimin e llogarive të pagueshme, menaxhimin e të hyrave, aplikimin i procedurave të shpenzimeve dhe menaxhimin e dosjeve të personelit.
- Risku** Cilësia e dobët e raportimit financiar tek menaxhmenti i lartë redukton aftësinë e menaxhmentit për të reaguar në kohë dhe në mënyrë aktive të menaxhoj aktivitetet e Komunës, si dhe dëmton kontrollin efektiv të buxhetit.
- Rekomandimi 8** Kryetari i Komunës duhet të rishikojë masat ekzistuese të qeverisjes së përgjithshme dhe cilësinë e raportimit të brendshëm të Komunës. Kërkesat pazbatuara duhet të adresohen deri në fund të vitit 2016. Cilësia e raportimit dhe mbikëqyrjes buxhetore duhet të shqyrtohet në mënyrë kritike dhe sistematike për të siguruar arritjen e objektivave të Komunës.

2.6 Sistemi i auditimit të brendshëm

Njësia e Auditimit të Brendshëm përbëhet nga një auditor i cili ka planifikuar 5 aktivitete për vitin 2015. Deri më 31 dhjetor 2015 kanë paraqitur tek ne 5 rishikime të përfunduara. Edhe pse njësia e auditimit të brendshëm është funksionale, nuk ka ndikim të dukshëm në përmirësimin e kontrolleve të brendshme. Mungesa e Komitetit të Auditimit ka ndikuar në punën dhe efektivitetin e sistemit të auditimit të brendshëm.

Çështja 6 - Funksionimi i Njesisë së Auditimit dhe Mungesa e Komitetit të Auditimit - Prioriteti i lartë

- Gjetje** Nuk ka asnjë dëshmi për zbatimin dhe përcjelljen e gjetjeve dhe rekomandimeve. Për më tepër, Komuna nuk ka caktuar Komisionin e Auditimit siç kërkohet me udhëzimin administrativ 11/2010.
- Risku** Sistemi i auditimit të brendshëm është një pjesë kyçe e kontrollit të brendshëm dhe si i tillë duhet të ofrojë siguri mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme. Mungesa e Komitetit të Auditimit rrit rrezikun e dështimit të pavarësisë së auditimit të brendshëm, duke ndikuar në kontrollet e brendshme. Përveç kësaj, ajo nuk lejon që funksionet të cilat mbulohen zakonisht nga një Komitet Auditimi të kryhen me pavarësinë e duhur.
- Rekomandimi 9** Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që komiteti i auditimit është emëruar dhe kryen detyrat e veta të kërkuara nga ligji. Komiteti i Auditimit duhet të vendosë politika dhe procedura të duhura për të siguruar një standard të lartë të monitorimit dhe të zbatimit të sistemit të kontrollit të brendshëm, në procesin e raportimit financiar dhe mbikëqyrjen e punës së departamentit të auditimit të brendshëm. Për më tepër, Kryetari duhet të sigurojë që aktiviteti i ardhshëm i AB të udhëhiqet në drejtim të zhvillimit dhe zbatimit të strategjisë së auditimit të bazuar në risk. Për më tepër, në mënyrë që përfitimet të jenë të dukshme, Kryetari duhet të marrë masa për zbatimin e të gjeturave të AB-së brenda Komunës.

---

3 Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli

3.1 Hyrje

Qasja jonë e auditimit është fokusuar në të kuptuarit dhe vlerësimin e veprimeve të ndërmarra nga menaxhmenti për të siguruar menaxhim financiar dhe kontroll efektiv. Ne vlerësojmë nëse kontrollet janë të dizajnuara mirë, janë zbatuar sipas planit apo funksionojnë në mënyrë efektive. Për ta bërë këtë, kërkohet vlerësim i strukturave, proceseve dhe linjave të llogaridhënies të prezantuara nga menaxhmenti. Ne marrim parasysh çështje të veçanta të tilla si lista kontrolluese e vetëvlerësimit të MFK dhe vlerësimi i riskut.

Ne kemi fokusuar rishikimin tonë të menaxhimit financiar dhe kontrollin në auditimin tonë të vitit të fundit në proceset dhe sistemet e tilla si;

- Menaxhimi dhe realizimi i buxhetit.
- Procedurat e Prokurimit,
- Menaxhimi i të hyrave vetanake,
- Menaxhimi i llogarive të arkëtueshme,
- Menaxhimi i llogarive të pagueshme,
- Menaxhimi i pasurisë jokapitale,
- Burimet njerëzore,

3.2 Konkuzioni për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin

Gjatë auditimit tonë ne kemi identifikuar dobësi në planifikimin dhe realizimin e buxhetit dhe në kontrollet menaxheriale të zbatuara në sistemin e qeverisjes të Komunë, si i tillë, menaxhimi financiar dhe kontrolli kërkojnë forcim, në veçanti në lidhje me kontrollet në: përgatitjen e Pasqyrave Financiare (nëntë muaj dhe vjetore), plotësinë, saktësinë dhe pronësinë e pasurive kapitale, procedurat dhe planifikimin e prokurimit, menaxhimin e llogarive të arkëtueshme dhe të pagueshme, menaxhimit e të hyrave, zbatimin e procedurave të shpenzimeve dhe menaxhimin e dosjeve të personelit.

3.3 Planifikimi dhe realizimi i buxhetit

Ne kemi shqyrtuar burimet e fondeve buxhetore për Komunën, shpenzimet e këtyre fondeve sipas kategorive ekonomike dhe të hyrat e arkëtuara siç janë paraqitur në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1 Burimet e fondeve buxhetore – Realizimi ndaj buxhetit (në Euro)

Përshkrimi	Buxheti Fillestar	Buxheti Final ¹	Shpenzimi 2015	Shpenzimi 2014	Shpenzimi 2013
Burimet e fondeve:	1,285,347	1,963,355	1,785,539	1,340,425	1,643,000
Granti i Qeverisë-Buxheti	1,193,780	1,242,470	1,241,339	1,174,805	1,271,000
Të bartura nga viti paraprak ²	-	23,850	20,850	19,116	19,000
Të hyrat vetanake ³	91,567	91,567	64,122	60,015	57,000
Donacionet e Brendshme	-	5,000		-	-
Donacionet e Jashtme	-	600,468	459,228	86,489	296,000

Buxheti final është më i lartë se buxheti fillestar për 678,008 euro. Kjo rritje është rezultat i donacioneve të huaja në vlerë prej 600,468 euro dhe të hyrat vetanake të bartura nga viti i kaluar në shumë prej 23,850 euro. Gjithashtu, Granti nga Qeveria është rritur për 48,690 euro, pas rishikimit buxhetor dhe me vendim të Qeverinë.

Në vitin 2015, Komuna ka shfrytëzuar 91% të buxhetit final ose 1,785,539 euro (2014: 78% ose 1,340,425 euro). Realizimi i buxhetit mbetet në nivel të kënaqshëm dhe më poshtë ipen shpjegimet për pozitën aktuale.

¹ Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave.

² Të hyrat vetanake të Komunave të pashpenzuara në vitin paraprak dhe të bartura në vitin aktual.

³ Pranimet e përdorura nga Komuna për financimin e buxhetit të vet.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike – realizimi ndaj buxhetit (në euro)

Përshkrimi	Buxheti Fillestar	Buxheti Final	Shpenzimi 2015	Shpenzimi 2014	Shpenzimi 2013
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike:	1,285,347	1,963,355	1,785,539	1,340,425	1,643,000
Pagat dhe Mëditjet	965,076	1,124,463	1,091,463	895,100	878,000
Mallrat dhe Shërbimet	111,298	316,470	291,150	114,697	233,000
Shërbimet Komunale	30,000	30,000	29,232	26,981	33,000
Subvencionet dhe Transferet	7,000	7,000	7,000	6,880	7,000
Investimet Kapitale	171,973	485,422	366,694	296,767	492,000

Realizimi lidhur me investimet kapitale është prezantuar në 76% (2014; 61%) edhe pse nga shuma aktuale e 366,694 euro gjithësej 48,305 euro kanë të bëjnë me të pagueshmet e viteve paraprake dhe pagesave të viteve të kaluara të kryera me urdhër të gjykatës. Për më tepër shuma prej 195,510 euro është grant nga Komisioni Evropian në lidhje me ndërtimin e fabrikës për përpunimin e frutave të egra. Rrjedhimisht, investimet aktuale kapitale në infrastrukturë dhe të mirëmbajtjes për vitin 2015 janë vetëm 122,879 euro. Rritja në realizimin e shpenzimeve kapitale është sfida kryesore që duhet të adresohet nga menaxhmenti.

Për më tepër, ka dallime në mes të planifikimit të prokurimit për investime kapitale dhe realizimin e këtyre investimeve. Kjo është sfida kryesore që duhet të adresohet nga menaxhmenti.

Lidhur me realizimin e shpenzimeve për kategorinë Paga dhe Mëditje, mund të shihet se buxheti është realizuar 97% në vitin 2015 (2014: 88%). Kjo është e pritshme pasi që projektimi i buxhetit për paga është mjaft i saktë.

Lidhur me realizimin e shpenzimeve për kategorinë Mallra dhe Shërbime, mund të shihet se realizimi i buxhetit është 92% i cili është më i lartë se vitin e kaluar (2014: 58%). Shuma prej 111,164 euro është shpenzim nga grante të Komisionit Evropian lidhur me shërbimet për fabrikën e përpunimit të frutave pyjore.

Buxheti për subvencione dhe transfere është shpenzuar 100% (2014: 98%).

Tabela 3. Të hyrat vetanake të Komunës - realizimi ndaj buxhetit (në euro)

Përshkrimi	Buxheti Fillestar	Buxheti Final	Pranimet 2015	Pranimet 2014	Pranimet 2013
Të hyrat vetanake	91,567	91,567	77,573	83,865	76,000

Për sa i përket të hyrave vetanake, mund të shihet se përqindja e realizimit është 85% deri në 31 dhjetor 2015; (2014, 94%). Të hyrat vetanake janë shfrytëzuar për shpenzime kapitale 61%, mallra dhe shërbime 10%, subvencionet dhe transferet 9% dhe paga dhe mëditje 3%. Ndërsa 17% e shumës është e bartur në vitin 2016.

Çështja 7 - Realizimi i buxhetit - Prioriteti i lartë

- Gjetje** Realizimi i buxhetit për vitin 2015 duket i kënaqshëm, edhe pse duhet të bëhet më shumë në rritjen e investimeve kapitale dhe në rritjen e të hyrave vetanake.
- Risku** Planifikimi jo i duhur i dhe niveli i ulët i realizimit të buxhetit do të rezultojë në një dështim për të përmbushur objektivat e organizatës, dhe do të rezultojë në detyrimet e vitit aktual të financuara nga buxhetet e viteve të ardhshme.
- Rekomandimi 10** Kryetari i Komunës duhet në mënyrë sistematike dhe të vazhdueshme të monitorojë performancën buxhetore, të identifikojë dhe adresojë pengesat për të planifikuar nivelet e realizimit të buxhetit. Kryetari duhet të sigurojë që plani i zbatimit për të hyrat vetanake përbën një plan realist dhe përkon me aftësitë e Komunës për të mbledhur të hyrat. Për më tepër, duhet të sigurohet se janë ndërmarrë të gjitha veprimet për arkëtimin e këtyre të hyrave.

3.4 Prokurimi

Shuma e kontratave të nënshkruara përmes procedurave të prokurimit për periudhën e përfunduar më 31 dhjetor 2015 është 174,544 euro. Kjo përfshin Investime Kapitale si dhe Mallra dhe Shërbime.

Ka disa aspekte të procesit të prokurimit mbi të cilat kontrollet nuk janë zbatuar në mënyrë efektive. Ne kemi identifikuar raste kur prokurimet e kryera gjatë vitit nuk janë të harmonizuara me planin e prokurimit.

Auditimi ynë i menaxhimit të prokurimit ka identifikuar çështjet e mëposhtme:

Çështja 8 - Dobësitë sistematike në prokurim - Prioriteti i lartë

- Gjetje** Gjatë auditimit të procedurave të prokurimit ne kemi identifikuar çështjet si në vijim:
- Në pesëmbëdhjetë dosje të prokurimit, Deklarata e Nevojave dhe Përcaktimit të Disponueshmërisë së Fondeve nuk është plotësuar më mënyrë të duhur. Kompletimi i DNPDF kërkohet me nenin 9 të Ligjit mbi Prokurimin Publik Nr. 04/L-042.
  - Në tri kontrata me vlerë prej 22,795 euro Komuna nuk ka ndërtuar një plan të menaxhimit të kontratës ,siç kërkohet me Ligjin mbi Prokurimin Publik nr.04 / L-042.
  - Në tri kontrata në vlerë 20,337 euro plani i menaxhimit të kontratës, nuk ishte nënshkruar nga operatori ekonomik,siç kërkohet me Ligjin për Prokurimin Publik nr.04 / L-042.
  - Në dy kontrata në vlerë 14,989 euro ne kemi identifikuar se pagesa është bërë në bazë të faturës së parregullt, lëshuar nga operatori ekonomik (faturave ju mungon, numri fiskal, adresa e shitësit, adresa e blerësit etj.) Të dhënat që duhet të vëndosen në faturë është rregulluar me udhëzimin administrativ nr 15/2010.
  - Në një rast në kontratën me shumën prej 9,936 euro, ka munguar formulari standard për njoftimin e ofertuesit të suksesshëm dhe të pasuksesshëm, siç kërkohet me nenin 54 të Ligjit për Prokurimin Publik nr.04 / L-042.
  - Në një rast në kontratën me vlerë prej 23,177 euro, operatori ekonomik nuk ka paraqitur për miratim programin e punës, e cila është përcaktuar në nenin 8.1 të kontratës (Kushtet e Veçanta të Kontratës).

- Në tri raste të prokurimit në vlerë 16,507 euro, mungon dokumenti i tatimi në pronë siç kërkohet me dosjen e tenderit.
- Në një proces të prokurimit me shumën e kontratës prej 5,950 euro, njëri nga anëtarët e komisionit të vlerësimit të ofertave është emëruar si menaxher apo mbikëqyrës i projektit të kontratës.
- Në një rast të prokurimit me vlerë prej 2,500 euro, zotimet e fondeve janë bërë pas nënshkrimit të kontratës me Operatorin Ekonomik. Kjo nuk është në përputhje me Ligjin e Prokurimit Publik 04 / L- - 042 dhe Rregullën Financiare MF-Nr 01/2013 - Shpenzimi i parasë publike.

Risku Si rezultat i procedurave të dobëta të prokurimit, mund të bëhen pagesa të parregullta, vonesa në ofrimin e shërbimeve, vlerë e dobët për paratë e shpenzuar, si dhe kontratat mund të mos implementohen sipas standardeve të kërkuara.

Rekomandimi 11 Kryetari duhet të identifikoj shkaqet rrënjësore të mangësive dhe të ndërmarrë masat e duhura për të siguruar se kërkesat e ligjit të prokurimit janë zbatuar plotësisht.

3.5 Shpenzimet jo përmes prokurimit

3.5.1 Shpenzimet tjera

Ne kemi testuar në bazë të mostrës disa kategori të mallrave dhe shërbimeve dhe komunalive për të përcaktuar vlefshmërinë dhe saktësinë e shpenzimeve të bëra.

Çështja 9 –Mungesë e dokumentacionit të duhur– Prioriteti i lartë

Gjetje Çështjet e mëposhtme janë identifikuar bazuar në auditimin tonë të ndërmjetmë të shpenzimeve në kategoritë e mallrave dhe shërbimeve dhe komunalive;

- Shpenzimi nr. 88102 me vlerën 3,930 euro, raporti i pranimit nuk është nënshkruar nga zyrtari i duhur.

Risku Kontrollat jo-efikase mund të kenë si pasojë pagesat pa dokumentacionin e duhur, ose mos-pranimin e shërbimeve apo mallrave.

Rekomandimi 12 Kryetari duhet të siguroj që Komuna të ndërmarrë hapa të mëtutjeshëm për përmirësimin e kontrolleve mbi shpenzimet dhe pagesat, që ato të jenë në pajtueshmëri me ligjet dhe rregulloret përkatëse.

3.5.2 Kompenzimet (Pagat dhe Mëditjet)

Shpenzimet për paga dhe mëditje janë paguar përmes sistemit të centralizuar të qeverisë (payroll-it). Kontrollat që operojnë në nivel lokal kanë të bëjnë me: a) autorizimin e listës së pagave; b) verifikimin e ndryshimeve të mundshme; dhe c) rishikimi i buxhetit për këtë kategori dhe barazimet me Thesarin. Ne kemi vërejtur mungesën e dokumentacionit siç përshkruhet më poshtë.

Çështja 10 – Dosjet e Personelit – Prioriteti i mesëm

Gjetje

Gjatë auditimit të BNj, ne kemi identifikuar se dosjet e personelit nuk mbahen ashtu siç kërkohet me Rregulloren Nr. 03/2011 “Mbi dosjet dhe regjistrin qendror për shërbyesit civil”. Me poshtë janë identifikuar;

- Në 3 raste mungon leternjoftimi;
- Në 3 raste mungon çertifikata e lindjes;
- Në 2 raste mungon kualifikimi dhe trajnimet tjera;
- Në 11 raste mungojnë, dosjet e punësimit të mëparshëm;
- Në 14 raste, referencat nga punëdhënësit e mëparshëm mungojnë;
- Në të gjitha 19 raste, mungon vërtetimi mjekësor;
- Në 8 raste mungojnë, formularët e aplikimit;
- Në 8 raste, vlerësimi i aplikacionit mungon.
- Në 11 raste, vlerësimet e punës mungojnë;
- Në 9 raste, mungojnë format e pushimit vjetor.
- Në të gjitha 19 raste, mungojnë vërtetimet se punonjësit nuk janë nën hetime,
- Në 3 raste, kontrata nuk është e vlefshme pas muajit gusht 2015 dhe në 1 rast kontrata nuk është e vlefshme pas muajit gusht 2014.
- Shumica e listave, urdhërpagesave për paga dhe mëditje (CPO-ve) nuk janë nënshkruara nga nëpunësit civilë.

Risku

Mungesa e dokumentacionit në dosjet e personelit dhe mungesa e nënshkrimeve/aprovimeve të kërkuara është në kundërshtim me ligjet dhe rregulloret në fuqi. Gjithashtu mospërfillja e procedurave dhe kompletimit të dokumentacionit sipas rregullave mbi procesin e rekrutimit rrezikon që Komuna të punësojë punonjës të pa kualifikuar për pozitat përkatëse.

Rekomandimi 13

Kryetari duhet të sigurojë që Komuna të ndërmarrë hapa të mëtutjeshëm për përmirësimin e kontrolleve mbi dosjet e personelit në mënyrë që dosjet të jenë të kompletuara dhe organizuara mire, dhe të marrë masa në lidhje me nënshkrimin e listës së pagave.

3.5.3 Subvencione dhe Transfere

Subvencionet dhe transferet gjatë vitit që përfundoi më 31 dhjetor 2015 kanë vlerën 7,000 euro, të financuara tërësisht nga të hyrat vetanake.

Çështja 11 - Dokumentet mbështetëse- Prioriteti i lartë

- Gjetje** Në subvencionet me shumat 1,940 euro dhe 1,000 euro, mungonin dokumentet që tregojnë pranimin e parave nga përfituesit.
- Risku** Moskontrolli dhe kontrollet joefikase mund të çojnë në pagesa pa dokumentacionin e duhur, gjithashtu në mos transferimin e përfitimeve monetare për përfituesit e duhur.
- Rekomandimi 14** Kryetari duhet të sigurojë që Komuna të ndërmarrë hapa të mëtejshëm për përmirësimin e kontrolleve mbi subvencione dhe transfere në mënyrë rigoroze dhe në përputhje me ligjet dhe kërkesat e rregulloreve lokale.

3.6 Të hyrat (përfshirë të hyrat vetanake)

Të hyrat vetanake të gjeneruara nga Komuna për vitin 2015 arrijnë vlerën 78 mijë euro. Kjo kategori përfshin të hyrat nga tatimi në pronë, taksat administrative dhe taksat rrugore, lejet e ndërtimit, etj.

Komuna ka një sërë kontrollesh për arkëtimin dhe raportimin e disa prej të hyrave të saj. Megjithatë, ekziston nevoja për përmirësim në disa procese për të siguruar saktësinë dhe plotësinë e arkëtimit të të hyrave.

Çështja 12 - Të hyrat nga tatimi në pronë, nga qiraja dhe të hyrat tjera - Prioriteti i lartë

Gjetje

Komuna ka kryer anketime të disa pronave të reja deri më 31 dhjetor 2015, por nuk ka verifikuar 1/3 e pronave ekzistuese të regjistruara. Për më tepër, sipas Ligjit mbi Tatimin në Pronë 03/L/2014 Neni 13, Paragrafi 3, Komuna duhet të rishikoj dhe të ndjekë vlerën e drejtë të pronave që janë në juridiksionin e saj çdo tre deri në pesë vjet. Ne kemi pranuar një raport nga Komuna për përcaktimin e vlerës drejt të pronës së paluajtshme por i cili nuk është pergaditur në përputhshmeri me udhëzimin administrative nr 04/2011.

Komuna nuk ka zbatuar kushtëzimin e pagesës së tatimit në pronë sipas Udhëzimit Administrativ 07/2011, që detyron mos ofrimin e shërbimeve komunale ndaj tatimpaguesve që nuk paguajnë detyrimet.

Një sistem automatik i faturimit ekziston vetëm për tatimin mbi pronë. Për kategoritë tjera të të hyrave për të cilat nevojitet sistemi i faturimit, një i tillë aplikohet. Në vend të kësaj, vetëm arkëtimet e parave nga të hyrat e tilla regjistrohen.

Të hyrat e faturuara për taksat e biznesit, më 31 dhjetor 2015 janë 9 mijë euro. Përqindja e arkëtimit më 31 dhjetor 2015 është vetëm 24%.

Risk

Pa të dhëna të mjaftueshme, të detajuara dhe të sakta të debitorëve dhe raporteve mbi arkëtimet, Komuna nuk mund të përgatisë një buxhet të arsyeshëm dhe të saktë, e as të raportoj një normë të saktë për arkëtim, e as të ndjek arkëtimin e të hyrave vetanake në baza kohore. Më tej, niveli i ulët i arkëtimeve të të hyrave do të ndikoj në kapacitetin investiv të Komunës

Kontrollet jo-adekuate dhe të pamjaftueshme lidhur me të hyrat dhe sistemin e faturimit ndërlidhës rrisin rrezikun e ndryshimit të të dhënave dhe keqpërdorim të informacionit. Një sistem i tillë mund të çoj në faturim jo të plotë dhe të hyra jo të plota.

Mungesa e anketimit dhe e verifikimit për 1/3 e pronave mund të ndikojë që Komuna mos të ketë të dhëna të sakta e të plota të pronës së tatueshme aktuale, dhe rrjedhimisht ndikon që të hyrat nga tatimi në pronë të ulen. Gjithashtu mos kushtëzimi i ofrimit të shërbimeve me pagesën e borxheve aktuale e ulë mundësinë e inkasimit të borxheve.

Rekomandimi 15 Ne rekomandojmë Kryetarin të ndërmarrë këta hapa:

Të ndërmarr hapa për të përmirësuar sistemin e faturimit, dhe të kontabilitetit në mënyrë që të sigurojë kontrolle eficiente dhe efektive në faturim, dhe në të hyra. Përmirësimi i procedurave lidhur me sisteme të tilla do të mundësonte menaxhmentin të monitoroj dhe menaxhoj risqet e mëdha, dhe të siguroj që vendimet lidhur me buxhetimin, planifikimin dhe arkëtimin e të hyrave bëhen në mënyrë të duhur.

Të sigurohet që ankëtimet, vlersimi dhe kushtëzimi i provizionimit të shërbimeve bëhet siç kërkohet me Udhëzimin Administrativ Nr. 03/2011 dhe Nr. 07/2011 dhe 04/2011.

3.7 Pasuritë dhe detyrimet

3.7.1 Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale

Edhe pse Komuna ka ndërmarrë hapa për të përmirësuar raportimin për pasuritë e saj, ende ekzistojnë disa pasiguri dhe mangësi në lidhje me pasuritë e Komunës dhe rekomandimet e vitit paraprak janë adresuar vetëm pjesërisht.

Çështja 13 - Regjistri i pasurisë kapitale - Prioriteti i lartë

Gjetje Regjistri i pasurisë jo-financiare kapitale nuk është i plotë dhe i vlefshëm. Për më tepër, regjistri i pasurisë kapitale mbi 1,000 Euro nuk përmban datën përkatëse kur pasuria është vënë në përdorim, por vetëm vitin kur pasuria është blerë. Prandaj ne nuk mund të përcaktojmë nëse zhvlerësimi i llogaritur nga sistemi, respektivisht, vlera neto në libër e pasurive të prezantuara në Shënimin 31 është e saktë. Ka mungesë të dokumentacionit mbështetës të pronësisë të pasurive kapitale jo-financiare mbi 1000 euro.

Komuna nuk ka caktuar / licencuar zyrtarin e pasurisë jofinanciare ashtu siç kërkohet me nenin 16 të rregullores 02/2013.

Risku Komuna nuk ka të dhëna të plota dhe të sakta rreth pasurive të saj. Kjo mund të çojë tek keqpërdorimi i pasurive dhe moszbulimi i keqpërdorimit në kohë.

Rekomandimi 16 Kryetari duhet të sigurojë regjistrimin në kohë dhe të saktë të të gjitha pasurive në regjistrat përkatës, në përputhje me kërkesat e rregullores 02/2013. Ai gjithashtu duhet të sigurojë që pasuritë kapitale të cilat regjistrohen përmbajnë informacion të plotë, duke përfshirë datën kur pasuria është vënë në përdorim, në mënyrë që llogaritja e zhvlerësimit të mund të kryhet me saktësi. Si dhe të përcaktojë statusin e pronësisë.

Çështja 14 - Inventarizimi i pasurisë kapitale- Prioriteti i lartë

Gjetje Për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2015 Komuna nuk ishte në gjendje të na ofroj raportin mbi inventarizimin dhe vlerësimin e pasurisë jo-financiare kapitale mbi 1,000 euro siç kërkohet me Rregulloren MF - Nr 02/2013 "Për menaxhimin e e pasurive jo-financiare nga ana e Organizatës Buxhetore ", e cila kërkon që "organizatat buxhetore duhet të kontrollojnë të paktën një herë në vit pasuritë jo-financiare për të verifikuar dhe për të vlerësuar gjendjen faktike të pasurive jo-financiare ".

Risku Mos kryerja e inventarizimit të plotë të pasurisë siç kërkohet me rregullore, mund të rezultoj që Komuna në mos identifikoj gjendjen reale dhe faktike të pasurive të cilat mund të jenë të dëmtuara ose mungojnë plotësisht. Kjo mund të rezultojë në mbajtjen në pasqyrat financiare pasuritë të cilat nuk ekzistojnë apo kanë vlerë më të ulët se ajo me të cilën ato janë mbajtur në pasqyrat financiare.

Rekomandimi 17 Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që inventarizimi i pasurive kapitale jo-financiare është kryer në pajtim me Rregulloren në fuqi për pasuritë jo-financiare të Organizatës Buxhetore dhe të siguroj se inventarizimi bëhet në baza vjetore.

Çështja 15 - Shpalosja e pasurisë jo-kapitale nën 1,000 euro - Prioriteti i lartë

Gjetje Pasuritë jo-kapitale nën 1,000 euro regjistrohen në sistem E - Pasuria. Komuna nuk ka shpalosur pasuritë jo kapitale me kosto më pak se 1,000 euro në pasqyrat financiare. Kjo është për shkak se Komuna nuk ka qasje për regjistrimin dhe nxjerrjen e raporteve të pasurive nën 1,000 euro nga sistemi.

Risku Mos regjistrimi i pasurive jokapitale në sistemin përkatës rezulton në mungesën e plotësisë së shpalosjeve financiare dhe nuk është në përputhje me Rregulloren MF - Nr 02/2013 "Për administrimin e pasurive jo-financiare nga Organizata Buxhetore".

Rekomandimi 18 Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që Komuna mban informacion të saktë dhe të plotë në lidhje me pasuritë jo-kapitale dhe të siguroj se ato janë të prezantuara në pasqyrat financiare.

Çështja16 - Mungesë e dokumentacionit të pronësisë dhe informacioneve për investimet e bëra nga palët e treta - Prioriteti i lartë

Gjetje Transferimi zyrtar i pronësisë për një pjesë të konsiderueshme të pasurisë të financuar nga palët e treta këtë vit dhe gjatë viteve të fundit të prezantuara në pasqyrat financiare si "Pagesat nga palët e treta", nuk është finalizuar ende.

Risku Mungesa e dokumentacionit mbështetës për pasuritë jo-kapitale në pronësi të Organizatës Buxhetore mund të ndikojë në paraqitjen jo të saktë të informacionit në pasqyrat financiare.

Rekomandimi 19 Rekomandojmë Kryetarin e Komunës që të siguroj se Komuna është duke bërë përpjekje maksimale për sigurimin e të dhënave nga palët e treta, me theks të veçantë në ato palë që dihet se kanë kryer investime të rëndësishme në Komunë. Të dhënat e marra duhet të paraqiten siç duhet në regjistrin e pasurive të Komunës. Praktika më e mirë do të kërkojë një barazim vjetor bazë të të dhënave në mes të palëve të treta dhe Komunës për investime në Komunë për vitin përkatës.

3.7.2 Trajtimi i parasë së gatshme (dhe ekuivalentëve të parasë së gatshme)

Çështja 17 - Depozitimi i parasë së gatshme- Prioriteti i lartë

Gjetje Ne kemi vërejtur se paratë e gatshme nuk janë depozituar gjithmonë në bankë në baza ditore nga zyrtari i të hyrave sipas kërkesave të Rregullës Financiare 03/2010 neni 11 - Mbledhja e të hyrave, në fund të ditës paratë e mbledhura në kutitë e Organizatës Buxhetore duhet të depozitohen në bankë në total për secilin lloj të të hyrave të shoqëruar me një dokument përmbledhës që përmban "UNIREF" dhe numrin e verifikimit.

Risku Mungesa e depozitave të rregullta të parasë të gatshme në bankë nga ana e Komunës mund të rezultojë në shpërdorime të parave të gatshme dhe të gabimeve të paidentifikuara në raportimin e balancave të parasë dhe përveç kësaj, një praktikë e tillë nuk është në pajtueshmëri me kërkesat e legjislacionit në fuqi.

Rekomandimi 20 Ne rekomandojmë që Kryetari të sigurohet se depozitat e përditshme të parasë dhe kontrollet janë kryer ashtu siç kërkohet nga legjislacioni në fuqi.

3.7.3 Trajtimi i të arkëtueshmeve

Komuna nuk ka një proces të fuqishëm për identifikimin, regjistrimin dhe monitorimin e faturave të lëshuara për taksat e saj.

Çështja 18 - Vjetërsia e të arkëtueshmeve- Prioriteti i lartë

Gjetje	Shumica e të arkëtueshmeve nga licencat e biznesit, përkatësisht 82% të balancës së shpalosur në pasqyrat financiare më 31 dhjetor 2015 janë më të vjetra se një vit. Komuna nuk ka ndërmarrë veprimet e nevojshme për të arkëtuar këto shuma.
Risku	Librat e pasaktë dhe jo të plotë të llogarive të arkëtueshme do të ndikojnë në të hyrat që Komuna mund ti fitoj. Pa të dhëna të mjaftueshme, të detajuara dhe të sakta të debitorëve dhe raporteve mbi arkëtimet, Komuna nuk është në gjendje të përgatisë një buxhet të saktë dhe të besueshëm, dhe as të raportoj normën e saktë të arkëtimit, ose të përcjellë arkëtimin e të hyrave vetanake në baza kohore. Për më tepër, niveli i ulët i arkëtimit të të hyrave do të ketë ndikim në kapacitetin investiv të Komunës.
Rekomandimi 21	Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që llogaritë e arkëtueshme janë shpalosur në mënyrë efikase dhe të detajuara, dhe për to mbahen dokumente dhe informacione të mjaftueshme. Për më tepër, Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që Komuna do të marrë veprime të mëtejshme për arkëtimin e të hyrave dhe se ekzistojnë kontrollet e nevojshme të cilat sigurojnë që balancat e vjetra të shpalosura do të arkëtohen nga palët respektive.

3.7.4 Trajtimi i borxheve

Balanca e borxheve të papaguara ndaj furnitorëve në fund të vitit 2015 është 76 mijë Euro. Këto detyrime janë bartur për t'u paguar në vitin 2016.

Çështja 19 - Borxhet e papaguara- Prioriteti i lartë

Gjetje Komuna nuk ka kryer pagesat e detyrimeve të saj brenda 30 ditësh, siç kërkohet me Rregulloren 01-2013 "Shpenzimi i parasë publike". Faturat në vlerën 70 mijë euro të prezantuara në pasqyrat financiare paraqesin faturat e papaguara për më shumë se 30 ditë. Për më tepër, ne kemi identifikuar shumën prej 48 mijë euro të detyrimeve të kryera në vitet e mëparshme dhe të paguara në vitin aktual, të cilat nuk janë shpalosur si obligime të papaguara më 31 dhjetor 2014.

Nga mostra jonë e testuar ne kemi identifikuar fatura në vlerë prej 2 mijë euro të cilat nuk janë paraqitur si fatura të papaguara në shënimin 29 të pasqyrave financiare vjetore. Për më tepër, nuk janë paraqitur balancat krahasuese për vitin 2014 dhe 2013.

Risku Si rezultat i pagesave të vonuara dhe mungesës së informacionit të plotë, aftësia e Komunës për të parashikuar dhe për të menaxhuar nevojat për likuiditet mund të dobësohet, dhe Komuna mund të përballet me kosto shtesë të interesave dhe të gjobave, të kërkuara nga palët e treta.

Rekomandimi 22 Kryetari duhet të sigurojë që Komuna do të ndërmarrë hapa të mëtutjeshëm dhe të zhvilloj plane veprimi për të bërë pagesat brenda periudhës së kërkuar.

Shtojca I: Qasja dhe metodologjia e auditimit

Përgjegjësitë e Auditorit dhe atyre që janë të ngarkuar me qeverisje janë dhënë në detaje në Opinionin e paraqitur në kapitullin 1.2 të këtij raporti.

Derisa rezultati kryesor i punës sonë është opinion i auditimit, raporti pasqyron tërësinë e punës sonë me fokus të veçantë në çështjet e qeverisjes, duke përfshirë Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin. Kjo e fundit mbështetet në programin tonë të gjerë të auditimit të pajtueshmërisë bazuar në risk.

Përmbledhja Ekzekutive ka për qëllim të nxjerrë në pah gjetjet kryesore të auditimit dhe veprimet kryesore për të cilat Kryetari duhet të sigurojë se janë marrë me adresimin e dobësive të identifikuara të menaxhimit dhe kontrollit.

Raporti i detajuar ofron një përmbledhje të gjerë të të gjeturave tona të auditimit me theks të veçantë në përcaktimin e shkakut për të gjeturat e auditimit dhe jep rekomandimet e duhura për t'i adresuar ato. Për plotësinë ne kemi përfshirë çështjet e identifikuara gjatë auditimit të ndërmjetëm aty ku ishin relevante. Të gjeturat tona janë definuar si:

Ne kemi marrë parasysh shkallën në të cilën kontrollet menaxheriale mund të mbështeten gjatë përcaktimit të testeve të përgjithshme për të siguruar nivelin e nevojshëm të dëshmive në mënyrë që të mbështesin opinionin tonë të auditimit. Aktivitetet e Menaxhmentit gjithashtu përcaktojnë fokusin e auditimit tonë të pajtueshmërisë dhe të auditimit të qeverisjes së mirë të cilat nuk do të ndikojnë direkt në opinion.

Qasja jonë e auditimit të qeverisjes është përqendruar në vlerësimin e veprimeve të ndërmarra nga menaxhmenti për të siguruar menaxhim financiar dhe kontroll efektiv dhe rezultatet e këtij veprimi në mënyrë efikase në dhënien e rezultateve operative me cilësi të lartë. Për sisteme individuale financiare, ne kërkojmë të identifikojmë nivelin në të cilin operojnë kontrollet aktuale. Ky mund të jetë, për shembull, aktiviteti monitorues i ndërmarrë nga menaxhmenti i lartë apo një kontrollë operative e nivelit më të ulët. Ne shqyrtojmë nëse kontrollet janë të dizajnuara mirë, janë zbatuar siç është planifikuar dhe funksionojnë në mënyrë efektive. Kjo kërkon një vlerësim të strukturave, proceseve dhe linjave të llogaridhënies të prezantuara nga menaxhmenti, duke përfshirë rolin e ndërmarrë nga Auditimi i Brendshëm dhe Komitetet e Auditimit, si dhe kontrolleve të sistemit egzistues..

Seksionet e mëposhtme ofrojnë një përmbledhje më të detajuar të të gjeturave tona të auditimit me theks të veçantë në vëzhgimet dhe rekomandimet në çdo fushë të rishikimit. Një vlerësim i mënyrës se si Menaxhmenti ka adresuar rekomandimet e bëra në raportin e vitit 2014 mund të shihet në Shtojcën III.

Të gjeturat tona janë definuar si:

Prioritet i lartë - çështje të cilat mund të rezultojnë në një dobësi materiale në kontrollin e brendshëm dhe ku veprimi do të ofrojë potencialin për përmirësime në efikasitet dhe efektivitet të kontrolleve të brendshme, si dhe çështjet që mund të ketë ndikim në humbjet dhe / ose zotimet e të hyrave; dhe

---

Prioritet i mesëm - çështjet të cilat nuk mund të rezultojnë në një dobësi materiale, por ku veprimi do të ofrojë potencialin për përmirësime në efikasitet dhe efektivitet të kontrolleve të brendshme.

Gjetjet që konsiderohen me prioritet të ulët do të raportohen veçmas stafit të financave.

Procedurat tona kanë përfshirë një rishikim të kontrolleve të brendshme dhe sistemeve të kontabilitetit shoqëruar me testimin material vetëm deri në atë masë që konsiderohet e nevojshme për kryerjen efektive të auditimit. Të gjeturat e auditimit nuk duhet të konsiderohen sikur përfaqësojnë një pasqyrë gjithëpërfshirëse të të gjitha dobësive të cilat ekzistojnë, apo të gjitha përmirësimet që mund të bëhen në sistemet dhe procedurat që kanë funksionuar.

Shtojca II: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara

(e shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

147. Auditori duhet të japë një **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Nëse auditori, bazuar mbi dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë anomali materiale ose nuk arrin të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë anomali materiale, atëherë ai duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit sipas pjesës që flet për 'Përcaktimin e llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit'.

148. Nëse pasqyrat financiare të përgatitura sipas kërkesave të një kornize për prezantim të drejtë nuk arrijnë të japin një paraqitje të drejtë, auditori duhet të diskutojë çështjen me menaxhmentin dhe, varësisht nga kërkesat e kornizës së zbatueshme për raportim financiar dhe nga mënyra se si zgjidhet çështja, të përcaktojë nëse është e nevojshme të modifikojë opinionin e auditimit.

Modifikimet që i bëhen opinionit në raportin e auditorit.

151. Auditori duhet të modifikojë opinion në raportin e auditorit në rast se, duke u bazuar në dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë gabime materiale, ose në qoftë se auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë anomali materiale. Auditorët mund të japin tre lloje opinionesh të modifikuara: opinion të kualifikuar, opinion të kundërt dhe mohim të opinionit.

Përcaktimi i llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit

152. Vendimi se cili lloj i opinionit të modifikuar është i përshtatshëm varet nga:

- Natyra e çështjes që i jep shkas modifikimit - d.m.th nëse pasqyrat financiare përmbajnë anomali materiale ose, në rast se ishte e pamundur për të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, mund të përmbajnë anomali materiale; dhe
- Gjykimi i auditorit rreth përhapjes së efekteve ose efekteve të mundshme që çështja ka në pasqyrat financiare.

153. Auditori duhet të japë një opinion të kualifikuar nëse: (1) pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se anomalitë, ose individualisht ose së bashku, janë materiale por nuk janë përhapur në pasqyrat financiare, ose (2) nëse auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të

---

bazojë një opinion, por arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë materiale por jo të përhapura.

154. Auditori duhet të japë një **opinion të kundërt nëse**, pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se anomalitë, ose individualisht ose së bashku, janë edhe materiale edhe të përhapura në pasqyrat financiare.

155. Auditori duhet japë **mohim të opinionit nëse**, pasi nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, auditori arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë edhe materiale edhe të përhapura. Nëse, pas pranimit të angazhimit, auditori bëhet i vetëdijshëm se menaxhmenti ka imponuar një kufizim të fushëveprimit të auditimit, për të cilin auditori konsideron se mund të rezultojë në nevojën për të shprehur një opinion të kualifikuar ose mohim opinionit mbi pasqyrat financiare, auditori duhet të kërkojë nga menaxhmenti ta heqë atë kufizimin.

156. Nëse auditori jep një opinion të modifikuar, ai duhet të modifikojë edhe titullin për të korresponduar me llojin e opinionit i shprehur. ISSAI 1705 jep udhëzime shtesë rreth gjuhës specifike që duhet përdorur kur jepet një opinion dhe për të përshkruar përgjegjësinë e auditorit. Ajo gjithashtu përfshin shembuj ilustrues të raporteve.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

157. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për të tërhequr vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka prova të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban anomali materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë një paragrafi të Theksimit të Çështjes në raportin e tij. Paragrafët për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohen vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

158. Një paragraf i Theksimit të Çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'Theksim i Çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- i të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në cilën pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen;

159. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për ta komunikuar një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që ta kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje Të Tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të Çështjes.

Shtojca III: Rekomandimet e vitit paraprak

Nr.	Komponenti i auditimit	Rekomandimet e dhëna	Të implementuara	Të adresuara por jo të implementuara	Të pa adresuara
Rekomandimi 1	Investimet e bëra nga agjencitë tjera qeveritare	Kryetari duhet të analizojë arsyet për mangësitë e përshkruara të cilat formojnë një nga pikat për kualifikimin e opinionit dhe të identifikojë veprimet e duhura për t'i adresuar këto dobësi të kontrolleve në mënyrë që të mundësojë një prezantim të drejtë dhe të vërtetë të pasurive në vitin 2015.		Të adresuara por jo të implementuara	
Rekomandimi 2	Pasuritë jofinanciare kapitale(mbi 1000 Euro)	Ne rekomandojmë që Kryetari të sigurohet se në mënyrë të vazhdueshme Komuna regjistron dhe prezanton në shënimin 31 të gjitha pasuritë, si edhe barazon informatat nga të gjitha burimet e përfshira në financimin e pasurive.			Nuk është adresuar
Rekomandimi 3	Investimet e bëra nga palët e treta	Ne rekomandojmë që Kryetari të sigurohet se Komuna po bën përpjekjet maksimale për sigurimin e të dhënave nga palët e treta, me theks të veçantë tek ato palë që dihet se kanë kryer investime të rëndësishme në Komunë. Të dhënat e siguruar duhet të paraqiten drejtë në regjistrin e pasurive		Të adresuara por jo të implementuara	

Nr.	Komponenti i auditimit	Rekomandimet e dhëna	Të implementuara	Të adresuara por jo të implementuara	Të pa adresuara
		të Komunës. Praktika e mirë do kërkonte që në baza vjetore të bëhet barazimi i të dhënave mes palëve të treta dhe Komunës për investimet në Komunë për vitin përkatës.			
Rekomandimi 4	Përgatitja e pasqyrave financiare	Kryetari i komunës duhet të sigurojë që procesi i përgatitjes të PVF-ve plotësisht adreson kërkesat e Rregullores MF - Nr. 03/2013. Deklarata e bërë nga Kryetari dhe Zyrtari Kryesor Financiar, kur draft PVF-të dorëzohen në Qeveri duhet të nënshkruhen vetëm pas një shqyrtimi gjithëpërfshirës nga ana e menaxhmentit në lidhje me përmbajtjen dhe saktësinë e PVF-ve. Të gjitha kërkesat tjera të raportimit duhet të përmbushen..		Të adresuara por jo të implementuara	
Rekomandimi 5	Pajtueshmëria me PVI dhe kërkesat tjera për raportim	Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që procesi i përgatitjes të PVF-ve plotësisht adreson kërkesat e Rregullores MF - Nr. 03/2013. Deklarata e bërë nga Kryetari dhe Zyrtari Kryesor Financiar, kur draft PVF-të dorëzohen në Qeveri duhet të nënshkruhen vetëm pas një shqyrtimi gjithëpërfshirës nga ana e menaxhmentit në lidhje me përmbajtjen dhe saktësinë e PVF-ve. Të gjitha kërkesat tjera të raportimit duhet të përmbushen.		Të adresuara por jo të implementuara	

Nr.	Komponenti i auditimit	Rekomandimet e dhëna	Të implementuara	Të adresuara por jo të implementuara	Të pa adresuara
Rekomandimi 6	Raportimi i obligimeve të papaguara-	Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që Komuna të dorëzojë raportet mujore të obligimeve të papaguara siç kërkohet me rregulloren për raportim		Të adresuara por jo të implementuara	
Rekomandimi 7	Rekomandimet e vitit paraprak	Kryetari duhet të sigurojë një plan të veprimit, të rishikuar, për adresimin e rekomandimeve të mbetura të vitit 2013 dhe ato të vitit 2014. Ky plan duhet të përcaktojë qartë një afat të arsyeshëm kohor të implementimit, stafin përgjegjës dhe mënyrën e zbatimit, duke u fokusuar fillimisht në fushat me rëndësi të madhe dhe aty ku janë identifikuar dobësi domethënëse. Progresi kundrejt planit duhet të monitorohet direkt nga ana e Kryetarit të Komunës.		Të adresuara por jo të implementuara	
Rekomandimi 8	Kontrollet menaxheriale	Kryetari duhet t'i rishikojë masat ekzistuese të qeverisjes së përgjithshme dhe cilësinë e raportimeve të brendshme të Komunës. Kërkesat e pazbatuara duhet të adresohen deri në fund të vitit 2015. Cilësia e raportimeve dhe mbikëqyrjes buxhetore duhet t		Të adresuara por jo të	

Nr.	Komponenti i auditimit	Rekomandimet e dhëna	Të implementuara	Të adresuara por jo të implementuara	Të pa adresuara
		rishikohet në mënyrë kritike dhe sistematike për të siguruar arritjen e objektivave të Komunës		implementuara	
Rekomandimi 9	Planifikimi dhe Realizimi i Buxhetit	Kryetari duhet të monitorojë në mënyrë sistematike performancën buxhetore në baza mujore dhe të identifikojë dhe adresojë barrierat për të planifikuar nivelet e realizimit të buxhetit. Nëse supozimet e buxhetit fillestar janë të pasakta, kjo duhet të reflektohet plotësisht në pozitën e buxhetit final.		Të adresuara por jo të implementuara	
Rekomandimi 10	Prokurimi	Kryetari i Komunës duhet të kryejë një rishikim të brendshëm për të përcaktuar pse kërkesat e prokurimit nuk janë adresuar në të gjitha rastet e prokurimit dhe të ushtrojë më shumë kontrolle për të siguruar se dobësitë sistematike të identifikuar janë adresuar.			Nuk është adresuar
Rekomandimi 11	Dosjet e personelit	Kryetari i Komunës duhet të ndërmarrë një rishikim sistematik të dosjeve të personelit, për të siguruar se i tërë dokumentacioni i nevojshëm është përfshirë brenda një periudhe të specifikuar kohore.			Nuk është adresuar
Rekomandimi 12	Llogaritja e ndalesave për pushimet e lehonisë	Kryetari duhet të sigurojë se kjo çështje do të merret në konsideratë nga administrata e Payroll-it, në mënyrë që të mos lejojë dëmtimin e buxhetit të Komunës. Kryetari duhet të adresojë këtë çështje tek MAP-i që të bëhet ndryshimi në pagën bazë në pajtueshmëri me vendimet e qeverisë dhe ndryshimet të reflektohen në sistemin e pagave tek arsimi para universitar	E implementuar		
Rekomandimi 13	Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale	Kryetari duhet të sigurohet që regjistri i pasurive kapitale të përmbajë informata të plota, duke			Nuk është adresuar

Nr.	Komponenti i auditimit	Rekomandimet e dhëna	Të implementuara	Të adresuara por jo të implementuara	Të pa adresuara
		përfshirë datën kur pasuria është vënë në funksion në mënyrë që përlllogaritja e zhvlerësimit të mund të bëhet dhe te jetë e saktë			
Rekomandimi 14	Inventarizimi i pasurive kapitale	Kryetari duhet të sigurohet që inventarizimi i pasurive jo financiare është kryer në përputhje me Rregulloren në fuqi për pasuritë jo financiare të organizatave buxhetore dhe të sigurohet që inventarizimi të kryhet në baza vjetore.		Të adresuara por jo të implementuara	
Rekomandimi 15	Capital and non-capital assets	Ne rekomandojmë Kryetarin që të sigurojë që Komuna të ketë një zyrtar të pasurisë dhe të ndërmarrë hapat e nevojshëm për të siguruar që Komuna azhurnon regjistrin e pasurive me shpenzimet e reja kapitale.		Të adresuara por jo të implementuara	
Rekomandimi 16	Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale	Kryetari duhet të sigurohet që Komuna të mbajë informata të sakta dhe të plota në lidhje me pasuritë		Të adresuara por jo të implementuara	

Nr.	Komponenti i auditimit	Rekomandimet e dhëna	Të implementuara	Të adresuara por jo të implementuara	Të pa adresuara
		jo kapitale dhe të sigurohet që ato paraqiten me vlerën e duhur në pasqyrat financiare të Komunës			
Rekomandimi 17	Llogarite e arketueshme	Kryetari i Komunës duhet të sigurohet se Komuna ndërmerr hapa të mëtejshëm për arkëtimin e të hyrave dhe se ekzistojnë kontrollet e nevojshme për tu siguruar se balancat e vjetra të paraqitur në Shënimin 15 mblidhen nga palët përkatëse		Të adresuara por jo të implementuara	
Rekomandimi 18	Llogarite e pagueshme	Kryetari i Komunës të sigurohet se Komuna do të ndërmarrë hapa të mëtejshëm dhe të hartojë plane veprimi për të kryer pagesat brenda periudhës së kërkuar. Kryetari duhet të sigurohet se Komuna nuk bën shpenzime, hyn në marrëveshje kontraktuale, dhe bën prokurime pa pasur zotimet e mjeteve për rastin përkatës.		Të adresuara por jo të implementuara	
Rekomandimi 19	Paraja dhe ekuivalentët e saj	Në rekomandime që Kryetari të sigurohet se do të depozitohen rregullisht paratë në banka në fund të çdo dite siç kërkohet nga legjislacioni në fuqi.			Nuk është adresuar
Rekomandimi 20	Sistemi i auditimit të brendshëm	Kryetari i Komunës duhet të sigurohet se Komuna të ketë një Komitet Auditimi të pavarur dhe funksional.			Nuk është adresuar

Shtojca IV: Përgjigja e Menaxhmentit ndaj të gjeturave të auditimit të vitit 2015

Nr	Të gjeturat	Pajtohemi po/jo	Komentet nga Institucioni i audituar ne rast te mospajtimit	Pikëpamja e auditorit
1	Rekomandimi 1: Prioriteti i lartë - Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që është bërë një analizë për të përcaktuar arsyet për kualifikimin e opinionit të auditimit dhe paragrafin e theksimit të çështjes. Veprimi duhet ndërmarrë për të adresuar dobësitë e rëndësishme në mënyrë sistematike dhe pragmatike për të zbutur dobësitë e shpalosura në paragrafin e bazës për opinion të kualifikuar.	Pajtohemi		
2	Rekomandimi 2: Prioriteti i lartë -Kryetari duhet të marrë masat e duhura për të siguruar pajtueshmëri rregullative të plotë të procesit të përgatitjes së pasqyrave vjetore financiare (PVF). Deklarata e bërë nga Kryetari i Komunës dhe Zyrtari Kryesor Financiar, kur PVF-të të dorëzohen në Qeveri duhet të nënshkruhet vetëm pas një shqyrtimi gjithëpërfshirës të menaxhmentit,i ndërmarrë në përmbajtjen dhe saktësinë e PVF.	Pajtohemi pjesërisht	Pasqyrat financiare shqyrtohen gjithmonë nga Menaxhmenti për përmbajtjen dhe saktësinë e tyre, por duhet të bëhet më shumë rreth çështjes së pasurive jo financiare të prezantuara në pasqyrat financiare.	Gjetjet e auditorit qëndrojnë
3	Rekomandimi 3: Prioriteti i mesëm - Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që Komuna i dorëzon raportet mujore që lidhen me detyrimet e papaguara, dhe dorëzon pasqyrat financiare në gjuhën Serbe, siç kërkohet me rregulloren raportuese.	Pajtohemi	Komuna dorëzon rregullisht Raportet mujore që lidhen me detyrimet e papaguara, mirëpo nuk janë dorëzuar pasqyrat financiare në gjuhën serbe.	

Nr	Të gjeturat	Pajtohemi po/jo	Komentet nga Institucioni i audituar ne rast te mospajtimit	Pikëpamja e auditorit
4	E gjetura 4: Siq është shpalosur në shtojën III vetëm një pjesë e rekomandimeve të vitit të kaluar janë zbatuar për shkak se Komuna nuk ka ndjekur ndonjë proces formal për të menaxhuar dhe monitoruar zbatimin e rekomandimeve.	Pajtohemi pjesërisht	Komuna e Junikut ka hartuar planin e Veprimit për implementimin e rekomandimeve dhe është filluar me implementimin e tyre, si psh është bërë inventarizimi i pasurive jofinanciare dhe jemi në proces të Vlerësimit dhe Regjistrimit të tyre në SIMFK, proces i cili kërkon më shumë kohë për tu implementuar plotësisht.	Gjetjet e auditorit qëndrojnë
5	E gjetura 5: Lista kontrolluese e vetë-vlerësimit- Ne kemi shqyrtuar përgjigje të shumta për pyetjet e pesë komponentëve kryesor të pyetësorit të vetë-vlerësimit; Mjedisi i kontrollit, menaxhimi i riskut, aktiviteti i kontrollit, informimi dhe komunikimit e monitorimit.	Nuk pajtohemi	Lista kontrolluese e vetë-vlerësimit nuk ka qenë pjesë e pasqyrave financiare dhe po ashtu nuk ka qenë çështje për të cilën është diskutuar gjatë fazës së Auditimit. Për më tepër komentet e shënuara në të gjitha komponentet e cekura janë të përgjithësuara dhe nuk kemi mundesi të identifikimit të përgjigjeve të cilat nuk kanë qenë të përshtatshme dhe të dokumentuara siç kërkohet.	Gjetjet e auditorit qëndrojnë
6	E gjetura 6: Komuna ka procese formale të llogaridhënies dhe raportimit por që kanë nevojë për tu ngritur dhe për tu përmirësuar.	Pajtohemi	Komuna ka procese të llogaridhënies dhe raportimit dhe është normale që mund të bëhen përmirësime që këto procese të jenë sa më efikase.	
7	E gjetura 7: Procedurat dhe sistemet komunale të menaxhimit të riskut nuk janë ende funksionale	Pajtohemi		
8	E gjetura 8: Rishikimi që ne i kemi bërë kontrolleve menaxheriale të zbatuara në sistemin kryesor financiar komunal ka theksuar mangësitë në kontrollet e nivelit të lartë. Si i tillë, aranzhimet e qeverisjes kërkojnë forcim, në veçanti në lidhje me kontrollet në: përgatitjen e Raportit Financiar (nëntë	Pajtohemi pjesërisht	Mangësi e cila është më e theksuar është çështja e vlerësimit dhe regjistrimit në SIMFK të Pasurisë jofinanciare, kurse çështjet tjera funksionojnë në mënyrë të rregullt sipas ligjeve në fuqi.	Gjetjet e auditorit qëndrojnë

Nr	Të gjeturat	Pajtohemi po/jo	Komentet nga Institucioni i audituar ne rast te mospajtimit	Pikëpamja e auditorit
	muaj dhe vjetor), inventarizimin, vlerësimin dhe prezantimin e pasurisë kapitale, procedurat e prokurimit, menaxhimin e llogarive të arkëtueshme, menaxhimin e llogarive të pagueshme, menaxhimin e të hyrave, aplikimin i procedurave të shpenzimeve dhe menaxhimin e dosjeve të personelit.			
9	E gjetura 9: Nuk ka asnjë dëshmi për zbatimin dhe përcjelljen e gjetjeve dhe rekomandimeve. Për më tepër, Komuna nuk ka caktuar Komisionin e Auditimit siç kërkohet me udhëzimin administrativ 11/2010.	Pajtohemi pjesërisht.	Komiteti i auditimit siç kërkohet me udhëzim administrativ nuk është themeluar, kurse sa i përket zbatimit të rekomandimeve nga auditimi i brendshëm është evidente që ka përmiresime në çështje të ndryshme të cekura gjatë fazës së auditimeve.	Gjetjet e auditorit qëndrojnë
10	E gjetura 10: Realizimi i buxhetit për vitin 2015 duket i kënaqshëm, edhe pse duhet të bëhet më shumë në rritjen e investimeve kapitale dhe në rritjen e të hyrave vetanake.	Nuk pajtohemi	Komuna kryesisht financohet nga Grandet Qeveritare financiare dhe këto grande janë të limituara me të cilat mbulohen shpenzimet operative dhe pas mbulimit të këtyre shpenzimeve, pjesa e mbetur destinohet për investime kapitale. Sa i përket të hyrave vetanake ne jemi një Komunë rurale me mundësi të vogla të inkasimit të të hyrave vetanake.	Gjetjet e auditorit qëndrojnë
11	E gjetura 11: Gjatë auditimit të procedurave të prokurimit ne kemi identifikuar çështjet si në vijim: -Në pesëmbëdhjetë dosje të prokurimit, Deklarata e Nevojave dhe Përcaktimit të Disponueshmërisë së Fondeve nuk është plotësuar më mënyrë të duhur. Kompletimi i DNPDF kërkohet me nenin 9 të Ligjit mbi Prokurimin Publik Nr. 04/L-042. -Në tri kontrata me vlerë prej 22,795 euro Komuna nuk ka ndërtuar një plan të menaxhimit të kontratës ,siç kërkohet me Ligjin mbi Prokurimin Publik nr.04 / L-042.	Pajtohemi pjesërisht	-Deklaratat e nevojave janë të përgatitura konform nenit 9 të LPP. Është përdorur forma standarde dhe janë të nënshkruara nga personat kompetent siç kërkohet me ligj. Gjithashtu, të gjitha janë të dërguara edhe në KRPP së bashku me njoftim për dhënie të kontratës. Bashkangjitur gjeni kopjet e DNVF.	Gjetjet e auditorit qëndrojnë

Nr	Të gjeturat	Pajtohemi po/jo	Komentet nga Institucioni i audituar ne rast te mospajtimit	Pikëpamja e auditorit
	<p>-Në tri kontrata në vlerë 20,337 euro plani i menaxhimit të kontratës, nuk ishte nënshkruar nga operatori ekonomik, siç kërkohet me Ligjin për Prokurimin Publik nr.04 / L-042.</p> <p>-Në dy kontrata në vlerë 14,989 euro ne kemi identifikuar se pagesa është bërë në bazë të faturës së parregullt, lëshuar nga operatori ekonomik (faturave ju mungon, numri fiskal, adresa e shitësit, adresa e blerësit etj.) Të dhënat që duhet të vëndosen në faturë është rregulluar me udhëzimin administrativ nr 15/2010.</p> <p>-Në një rast në kontratën me shumën prej 9,936 euro, ka munguar formulari standard për njoftimin e ofertuesit të suksesshëm dhe të pasuksesshëm, siç kërkohet me nenin 54 të Ligjit për Prokurimin Publik nr.04/L-042.</p> <p>-Në një rast në kontratën me vlerë prej 23,177 euro, operatori ekonomik nuk ka paraqitur për miratim programin e punës, e cila është përcaktuar në nenin 8.1 të kontratës (Kushtet e Veçanta të Kontratës).</p> <p>-Në tri raste të prokurimit në vlerë 16,507 euro, mungon dokumenti i tatimi në pronë siç kërkohet me dosjen e tenderit.</p> <p>-Në një proces të prokurimit me shumën e kontratës prej 5,950 euro, njëri nga anëtarët e komisionit të vlerësimit të ofertave është emëruar si menaxher apo mbikëqyrës i projektit të kontratës.</p> <p>-Në një rast të prokurimit me vlerë prej 2,500 euro, zotimet e fondeve janë bërë pas nënshkrimit të kontratës me Operatorin Ekonomik. Kjo nuk është në përputhje me Ligjin e Prokurimit Publik 04 / L- - 042 dhe Rregullën Financiare MF-Nr 01/2013 - Shpenzimi i parasë publike.</p>		<p>-LPP parasheh që plani i menaxhimit të përgatitet nga menaxheri i projektit në afat prej dy dite, dhe secili menaxher e ka përgatitur planin e menaxhimit, ashtu siç e kërkon LPP.</p> <p>Bashkangjitur keni dëshmitë.</p> <p>-Faturat (për të dy rastet e cekura në raport) i përmbajnë elementet kryesore në bazë të së cilave mund të ekzekutohet pagesa dhe gjithashtu janë të mbështetura me situacione detale të kryerjes së punëve.</p>	

Nr	Të gjeturat	Pajtohemi po/jo	Komentet nga Institucioni i audituar ne rast te mospajtimit	Pikëpamja e auditorit
			<p>-Te kontrata “Hartimi i projektit për rregullimin e hapësirave gjelbëruese përgjatë shtratit të lumit Erenik” shuma 2,500 EURO, zotimi i mjeteve është bërë me datë 12.10.2015 ndërsa kontrata është nënshkruar me 16.11.2015.</p> <p>Bashkangjitur gjeni kopjen e zotimit dhe kopjen e kontratës</p>	
12	<p>E gjetura 12: Çështjet e mëposhtme janë identifikuar bazuar në auditimin tonë të ndërmjetmë të shpenzimeve në kategoritë e mallrave dhe shërbimeve dhe komunalive;- Shpenzimi nr. 88102 me vlerën 3,930 euro, raporti i pranimit nuk është nënshkruar nga zyrtari i duhur.</p>	Nuk pajtohemi	<p>Kjo lëndë e cekur është audituar gjatë fazës së Auditimit Nëntëmuajor, e cila është regjistruar në shpenzim në muajin Prill të vitit 2015, ku në këtë muaj ka filluar aplikimi i versionit të ri në SIMFK dhe Raporti i pranimit është shtypur dy herë në dy versionet, njëri është i nënshkruar, e tjetri jo.</p>	Gjetjet e auditorit qëndrojnë
13	<p>E gjetura 13: Gjatë auditimit të BNj, ne kemi identifikuar se dosjet e personelit nuk mbahen ashtu siç kërkohet me Rregulloren Nr. 03/2011 “Mbi dosjet dhe regjistrin qendror për shërbyesit civil”.Me poshtë janë identifikuar; Në 3 raste mungon leternjoftimi; Në 3 raste mungon çertifikata e lindjes; Në 2 raste mungon kualifimimi dhe trajnimet tjera; Në 11 raste mungojnë, dosjet e punësimit të mëparshëm; Në 14 raste, referencat nga punëdhënësit e mëparshëm mungojnë; Në të gjitha 19 raste, mungon vërtetimi mjekësor; Në 8 raste mungojnë, formularët e aplikimit;</p>	Pajtohem pjesërisht	<p>Është e rëndësishme të theksohet se zyra e personelit menaxhon vetëm me dosjet personale të administratës komunale ndërsa për dosjet e audituara në arsim dhe shëndetësi menaxhohen nga personat kompetent të arsimit përkatësisht shëndetësisë ku rekomandimet e juaja do të merren si bazë për përmirësim.</p> <p>Per dosjet nga administrata komenti si ne vijim:</p>	Gjetjet e auditorit qëndrojnë

Nr	Të gjeturat	Pajtohemi po/jo	Komentet nga Institucioni i audituar ne rast te mospajtimit	Pikëpamja e auditorit
	<p>Në 8 raste, vlerësimi i aplikacionit mungon. Në 11 raste, vlerësimet e punës mungojnë; Në 9 raste, mungojnë format e pushimit vjetor. Në të gjitha 19 raste, mungojnë vërtetimet se punonjësit nuk janë nën hetime, Në 3 raste, kontrata nuk është e vlefshme pas muajit gusht 2015 dhe në 1 rast kontrata nuk është e vlefshme pas muajit gusht 2014. Shumica e listave, urdhërpagesave për paga dhe meditje (CPO-ve) nuk janë nënshkruara nga nëpunësit civilë.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Në asnjë rast nuk mungojnë letërnjoftimet, - Në asnjë rast nuk mungojnë certifikata e lindjes; - Në të gjitha rastet janë kualifikimiet ndërsa trajnimet vendosen aq sa ka të kryera, - Nuk është obligim dosjet e punësimit të mëparshëm përveç atyre që punësohen brenda shërbimit civil, <p>E vetmja çështje që duhet të përmirësohet është :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vërtetimi mjekësor, - Vërtetimet se punonjësit nuk janë nën hetime. 	
14	E gjetura 14: Në subvencionet me shumat 1,940 euro dhe 1,000 euro, mungonin dokumentet që tregojnë pranimin e parave nga përfituesit.	Pajtohemi		
15	E gjetura 15: Komuna ka kryer anketime të disa pronave të reja deri më 31 dhjetor 2015, por nuk ka verifikuar 1/3 e pronave ekzistuese të regjistruara. Për më tepër, sipas Ligjit mbi Tatimin në Pronë 03/L/2014 Neni 13, Paragrafi 3, Komuna duhet të rishikoj dhe të ndjekë vlerën e drejtë të pronave që janë në juridiksionin e saj çdo tre deri në pesë vjet. Ne kemi pranuar nje raport nga Komuna për përcaktimin e vlerës së drejtë të pronës së paluajtshme por i cili nuk	Nuk pajtohemi	<p>1. Komuna ka kryer regjistrimet e reja aq sa kanë qenë të ndërtura, pra 28 regjitime, kemi edhe raportin e regjitimeve.</p> <p>2. Komuna ka bërë modifikimin e rreth 1/3 të objekteve ku ka bërë modifikimin e rreth 400</p>	Gjetjet e auditorit qëndrojnë

Nr	Të gjeturat	Pajtohemi po/jo	Komentet nga Institucioni i audituar ne rast te mospajtimit	Pikëpamja e auditorit
	<p>është pergaditur në përputhshmeri më udhëzimin administrative nr 04/2011.</p> <p>Komuna nuk ka zbatuar kushtëzimin e pagesës së tatimit në pronë sipas Udhëzimit Administrativ 07/2011, që detyron mos ofrimin e shërbimeve komunale ndaj tatimpaguesve që nuk paguajnë detyrimet.</p> <p>Një sistem automatik i faturimit ekziston vetëm për tatimin mbi pronë. Për kategoritë tjera të të hyrave për të cilat nevojitet sistemi i faturimit, një i tillë aplikohet. Në vend të kësaj, vetëm arkëtimet e parave nga të hyrat e tilla regjistrohen.</p> <p>Të hyrat e faturuara për taksat e biznesit, më 31 dhjetor 2015 janë 9 mijë euro. Përqindja e arkëtimit më 31 dhjetor 2015 është vetëm 24%.</p>		<p>objekteve të dy lagjeve ku si dëshmi kemi formularet e plotësuar në teren nga anketuesi si dhe raportet.</p> <p>3. Komuna e zbaton Udhëzimin Administrativ 07/2011, ku kemi edhe raporte nga zyrtarët përkatës siç janë ata që merren me regjistrimin e automjeteve, kadastrë, prokurim ku dëshmojnë se kërkojnë vërtetimin e tatimit në prone, nëse duan ta pranojnë atë shërbim qytetarët atëherë duhet ti shlyejnë obligimet plotësisht apo pjesërisht sipas Udhëzimit 07/2011.</p> <p>Kërkoj nga auditorët që ti kërkojnë raportet në Zyren e Tatimit në Pronë per evidentimin e ketyre rasteve.</p>	
16	<p>E gjetura 16: Regjistri i pasurisë jo-financiare kapitale nuk është i plotë dhe i vlefshëm.Për më tepër, regjistri i pasurisë kapitale mbi 1,000 Euro nuk përmban datën përkatëse kur pasuria është vënë në përdorim, por vetëm vitin kur pasuria është blerë. Prandaj ne nuk mund të përcaktojmë nëse zhvlerësimi i llogaritur nga sistemi, respektivisht, vlera neto në libër e pasurive të prezantuara në Shënimin 31 është e saktë. Ka mungesë të dokumentacionit mbështetës të pronësisë të pasurive kapitale jo-financiare mbi 1000 euro.</p> <p>Komuna nuk ka caktuar / licencuar zyrtarin e pasurisë jofinanciare ashtu siç kërkohet me nenin 16 të rregullores 02/2013.</p>	Pajtohemi	<p>Komuna e Junikut me datë 30.10.2015 me Vendimin nr: 01/78 ka emëruar Zyrtarin e pasurisë dhe tashmë jemi në pritje të ftesës nga Ministria e Financave për ta kryer trajnimin ky Zyrtarë.</p>	
17	E gjetura 17: Për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2015 Komuna nuk	Pajtohemi	Komuna ka kryer procesin e Inventarizimit të	Gjetjet e

Nr	Të gjeturat	Pajtohemi po/jo	Komentet nga Institucioni i audituar ne rast te mospajtimit	Pikëpamja e auditorit
	ishte në gjendje të na ofroj raportin mbi inventarizimin dhe vlerësimin e pasurisë jo-financiare kapitale mbi 1,000 euro siç kërkohet me Rregulloren MF - Nr 02/2013 "Për menaxhimin e e pasurive jo-financiare nga ana e Organizatës Buxhetore ", e cila kërkon që "organizatat buxhetore duhet të kontrollojnë të paktën një herë në vit pasuritë jo-financiare për të verifikuar dhe për të vlerësuar gjendjen faktike të pasurive jo-financiare ".	pjesërisht	Pasurisë në të cilin proces kemi pasur mbështetje profesionale nga Programi zvicerran DEMOS, dhe tani jemi në proces të Vlerësimit dhe Regjistrimit të tyre në SIMFK.	auditorit qëndrojnë
18	E gjetura 18: Pasuritë jo-kapitale nën 1,000 euro regjistrohen në sistem E - Pasuria. Komuna nuk ka shpalosur pasuritë jo kapitale me kosto më pak se 1,000 euro në pasqyrat financiare. Kjo është për shkak se Komuna nuk ka qasje për regjistrimin dhe nxjerrjen e raporteve të pasurive nën 1,000 euro nga sistemi.	Pajtohemi		
19	E gjetura 19: Transferimi zyrtar i pronësisë për një pjesë të konsiderueshme të pasurisë të financuar nga palët e treta këtë vit dhe gjatë viteve të fundit të prezantuara në pasqyrat financiare si "Pagesat nga palët e treta", nuk është finalizuar ende.	Nuk pajtohemi	Komuna disponon me dokumentacionin për financimet e bëra nga palët e treta të prezantuara në Pasqyrat financiare vjetore të vitit 2015.	Gjetjet e auditorit qëndrojnë
20	E gjetura 20: Ne kemi vërejtur se paratë e gatshme nuk janë depozituar gjithmonë në bankë në baza ditore nga zyrtari i të hyrave sipas kërkesave të Rregullës Financiare 03/2010 neni 11 - Mbledhja e të hyrave, në fund të ditës paratë e mbledhura në kutitë e Organizatës Buxhetore duhet të depozitohen në bankë në total për secilin lloj të të hyrave të shoqëruar me një dokument përmbledhës që përmban "UNIREF" dhe numrin e verifikimit.	Pajtohemi		

Nr	Të gjeturat	Pajtohemi po/jo	Komentet nga Institucioni i audituar ne rast te mospajtimit	Pikëpamja e auditorit
21	E gjetura 21: Shumica e të arkëtueshmeve nga licencat e biznesit, përkatësisht 82% të balancës së shpalosur në pasqyrat financiare më 31 dhjetor 2015 janë më të vjetra se një vit. Komuna nuk ka ndërmarrë veprimet e nevojshme për të arkëtuar këto shuma.	Pajtohemi		
22	E gjetura 22: Komuna nuk ka kryer pagesat e detyrimeve të saj brenda 30 ditësh, siç kërkohet me Rregulloren 01-2013 "Shpenzimi i parasë publike". Faturat në vlerën 70 mijë euro të prezantuara në pasqyrat financiare paraqesin faturat e papaguara për më shumë se 30 ditë. Për më tepër, ne kemi identifikuar shumën prej 48 mijë euro të detyrimeve të kryera në vitet e mëparshme dhe të paguara në vitin aktual, të cilat nuk janë shpalosur si obligime të papaguara më 31 dhjetor 2014. Nga mostra jonë e testuar ne kemi identifikuar fatura në vlerë prej 2 mijë euro të cilat nuk janë paraqitur si fatura të papaguara në shënimin 29 të pasqyrave financiare vjetore. Për më tepër, nuk janë paraqitur balancat krahasuese për vitin 2014 dhe 2013.	Pajtohemi		

Shtojca V: Pasqyrat Vjetore Financiare
